

„Postępowanie wychowawcze do każdego dziecka zaczyna się tam, gdzie jego naturalny rozwój zatrzymał się. Ile jest dzieci, tyle jest początków.....”

Eduard Sequin 1866

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025	3
1.2. Podstawa prawna	4
1.3. Misja szkoły	5
1.4. Wizja szkoły	7
1.5. Zadania szkoły	7
2. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych	13
3. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne	13
4. Struktura oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych	15
5. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2024/2025	22
6. Cele i zadania programu	25
6.1 Edukacja prozdrowotna	25
6.2 Postawy prospołeczne	28
6.3 Poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji	31
6.4 Kultura - wartości, normy i wzorce zachowań społecznych	33
6.5 Profilaktyka zachowań ryzykownych	40
6.6 Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych	49
7. Ewaluacja i monitoring	50
8. Postanowienia końcowe	52
9. Załączniki	55

1. WPROWADZENIE

1.1 Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

1.2 Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz.483 ze zm.)
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 2024 r. poz. 750)
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737)
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2024 r. poz. 1162)
9. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 987)
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz 560)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. 1604)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 r. poz. 356 ze zm.)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2023 r. poz. 2431)
15. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 r. poz. 1309)

16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2023 r. poz.1798)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2024 r. poz.781)
18. Ustawa z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917)
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 2020 r. poz. 983)
20. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424.)
21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. 2023 poz. 1870)
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (dz.U.2024 r. poz.1302)
23. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025
24. Statut Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy w Nowym Sączu w Zespole Szkół nr 5 – Specjalnych nr 5 w Nowym Sączu
25. Standardy Ochrony Małoletnich stanowiące załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 3/2024 Dyrektora Zespołu Szkół nr 5 - Specjalnych w Nowym Sączu.

1.3 MISJA SZKOŁY

Nasz szkoła:

1. Wspiera wszechstronny rozwój ucznia
2. Przygotowuje do życia społecznego i zawodowego

Motto sprzyjające realizacji misji:

„Poza przygotowaniem zawodowym człowieka, poza jego wykształceniem, najkorzystniejszą, najbardziej podstawową i decydującą wartością w jego życiu jest jego CZŁOWIECZEŃSTWO”.

Maria Grzegorzewska

Misją naszej szkoły jest takie kształcenie uczniów, aby wyposażyć ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w rozwijającym się świecie, a w szczególności do zdobywania dalszej wiedzy. Chcemy, aby szkoła harmonijnie realizowała funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, stwarzając możliwość aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i uznając przy tym za niezwykle istotne zaspokajanie potrzeb młodzieży oraz ich rodziców w odniesieniu do oferty edukacyjnej Szkoły. Dążymy do przygotowania ucznia do podejmowania trafnych decyzji, samodzielnego myślenia oraz aktywnego udziału w życiu społecznym. Dbamy o wysoką jakość usług edukacyjnych, profesjonalizm pracy pedagogicznej, tworzymy mechanizmy stałej kontroli jakości prowadzonych zajęć i oceny pracy nauczycieli z tego punktu widzenia. Pragniemy, aby nasi uczniowie czerpali radość z pobytu w szkole, a rodzice satysfakcję z rezultatów naszej współpracy. Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

1.4 WIZJA SZKOŁY

1. Tworzymy więzi, aby uczeń miał oparcie w nauczycielach i poczucie bezpieczeństwa dającego wewnętrzną siłę i motywację do pracy.
2. Wyposażamy w wiedzę i umiejętności, aby uczeń mógł sprostać trudom i wyzwaniom życia społecznego i zawodowego.
3. Kształtujemy postawy humanistyczne będące fundamentem systemu wartości.
4. Promujemy zdrowy styl życia.
5. Dążymy, aby absolwent naszej szkoły: miał ukształtowany system wartości, wiedział kim chce w życiu być, potrafił godnie żyć, był dobrze przysposobiony do pracy, dbał o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne.

Głównym celem programu wychowawczo - profilaktycznego w Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy w Nowym Sączu jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia oraz jego przygotowanie do życia społecznego i zawodowego.

Do realizacji powyższego celu będziemy podejmować zadania, które są kontynuacją dotychczasowych działań szkoły. Zostały one zgrupowane wokół 4 głównych obszarów:

I. baza, organizacja i zarządzanie szkołą;

II. dydaktyka, wychowanie i profilaktyka;

III. szkoła z aktywnymi nauczycielami i uczniami - wysoka jakość pracy;

IV. współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

1.5 ZADANIA SZKOŁY

1. Tworzenie przyjaznej i otwartej szkoły.
2. Podnoszenie skuteczności nauczania, wychowania i profilaktyki.
3. Doskonalenie i ciągły rozwój zawodowy nauczycieli.
4. Tworzenie optymalnych warunków uczniom niepełnosprawnym.

5. Stworzenie warunków do rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów.
6. Wzbogacanie i unowocześnianie bazy szkolnej.
7. Zapewnianie dzieciom odpowiedniej opieki.
8. Współdziałanie wszystkich podmiotów w tworzeniu pozytywnego wizerunku szkoły.

ZADANIA UKIERUNKOWANE NA DZIAŁANIA W OBRĘBIE PRZYJĘTYCH OBSZARÓW.

I. Obszar – Baza, organizacja i zarządzanie szkołą.

Koncentrowanie działań wszystkich podmiotów: organu prowadzącego i nadzorującego, dyrekcji szkoły, nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego, mających na celu:

1. pozyskiwanie środków finansowych z przeznaczeniem na remont szkoły;
2. podejmowanie działań umożliwiających remonty, modernizację i poprawę bazy szkoły;
3. działania w kierunku pozyskiwania środków na wyposażenie szkoły w środki dydaktyczne;
4. motywowanie do dobrej pracy poprzez jasny, czytelny, akceptowany system motywacyjno-nagrodowy.

II. Obszar – Dydaktyka, wychowanie i profilaktyka

1. Organizowanie kształcenia zawodowego szerokoprofilowego na wysokim poziomie dostosowanym do potrzeb rynku.
2. Dostosowywanie programów nauczania do możliwości psychofizycznych i intelektualnych uczniów (indywidualizacja procesu nauczania i wychowania).
3. Kształtowanie właściwych postaw moralno-etycznych poprzez ukazywanie wzorców osobowych do naśladowania.
4. Uświadomienie młodzieży zagrożeń społecznych i ujemnych skutków wszelkich uzależnień oraz wpływu na osobowość i zdrowie.
5. Promowanie zdrowego stylu życia oraz dojrzałych postaw społecznych.

III. Obszar - Szkoła z aktywnymi nauczycielami i uczniami (wysoka jakość pracy).

1. Określenie statusu zawodowego nauczyciela, jego rozwoju i awansu w oparciu o obowiązujące akty prawne.
2. Tworzenie warunków do podejmowania i realizacji inicjatyw w pracy pedagogicznej umożliwiających rozwój ucznia i nauczyciela.
3. Tworzenie dobrej atmosfery pracy i warunków dobrej komunikacji w relacjach - całej społeczności szkolnej, a w szczególności: uczeń < - > nauczyciel < - > rodzic < - > środowisko.
4. Wspieranie procesu edukacji aktywnymi i efektywnymi metodami pracy.

IV. Obszar - Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

1. Włączenie rodziców w życie szkoły poprzez czynienie ich współodpowiedzialnymi za efekty w zakresie oddziaływań edukacyjnych.
2. Uświadomienie rodzicom problemów dydaktyczno-wychowawczych i zagrożeń cywilizacyjnych.
3. Współpracowanie ze środowiskiem lokalnym, mające na celu wspieranie działalności szkoły i środowiska.

Realizacja powyższych zadań i osiągnięcie założonego celu uwarunkowane jest od zaangażowania wszystkich podmiotów uczestniczących w życiu szkoły, a w szczególności od stopnia wykorzystywania naszych mocnych stron, czyli: lokalizacji szkoły stwarzającej możliwości modernizacji i rozbudowy; doświadczonej, kompetentnej i aktywnej kadry; szerokiego zakresu kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku; kierowanie się dobrem ucznia i stworzeniem mu warunków do rozwoju, współpracy ze środowiskiem lokalnym, rodzicami i zakładami pracy.

Założone cele i zaplanowane zadania, które są kontynuacją dotychczasowych działań szkoły, są podstawą do opracowania celów operacyjnych i szczegółowych zadań nakierowanych na uczniów, rodziców i nauczycieli.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka mają jego rodzice lub prawni opiekunowie. To oni przede wszystkim

kształtują jego charakter, przekazują doświadczenia, kształtują system wartości; szkoła pełni funkcję wspomagającą. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania.

Współczesna szkoła dążąca do poprawy jakości pracy, nie może się rozwijać bez świadomego i aktywnego udziału rodziców. Jednym z kluczowych działań naszej szkoły jest dążenie do wzmocnienia rzeczywistej roli rodziców w systemie edukacji i zbudowania partnerstwa poprzez włączanie ich w działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne. Dobra współpraca szkoły i rodziców jest bardzo ważnym czynnikiem prawidłowego rozwoju i funkcjonowania dziecka, gdyż są to najważniejsze środowiska wychowawcze dziecka.

Działalność wychowawcza – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania prawidłowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Działalność wychowawcza polega na „wspieraniu dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

Celem **działalności profilaktycznej** jest wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wyróżnia się trzy rodzaje profilaktyki:

- **pierwszorzędową** polegającą na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności zaś na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- **drugorzędową** ukierunkowaną na ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka,
- **trzeciorzędową** prowadzoną tylko przez instytucje specjalistyczne, a rozumianą jako interwencję, po wystąpieniu dysfunkcji, w celu przeciwdziałania pogłębieniu się procesu chorobowego.

Realizacja *programu wychowawczo - profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie adolescencji. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Poniższy Program przeznaczony jest do realizacji w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu. Specyfika kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy polega na nauczaniu i wychowaniu całościowym, sytuacyjnym, zadaniowym, zintegrowanym, opartym na praktycznym poznawaniu zmieniającej się rzeczywistości, przygotowującym do niezależnego życia. W taki sposób również są realizowane poszczególne założenia programu profilaktyczno-wychowawczego w tej szkole.

Nieodzownym elementem programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły są działania nastawione na rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów poprzez wstępne diagnozowanie i podejmowanie działań naprawczych przyczyn niepowodzeń szkolnych, problemów emocjonalnych, rodzinnych, negatywnego wpływu subkultur.

Zawarte w programie cele i metody należy stosować adekwatnie do stopnia niepełnosprawności intelektualnej oraz poziomu funkcjonowania osób objętych edukacją i terapią w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Cele i zadania szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego dotyczą:

- rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego),
- rozwoju społecznego,
- profilaktyki zagrożeń,
- diagnozy i terapii przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych.

Prawidłowy rozwój młodego człowieka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb, a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia,
- potrzeby wzajemnego zaufania,
- bycia zauważonym i docenionym,
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami,
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni,
- potrzeby tolerancji,
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu,
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności,
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających,
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia,
- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych,
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości,
- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie,
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów,
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

2. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY:

1. Dbą o własne zdrowie i rozwój.
2. Jest samodzielny, dąży do poznawania świata.
3. Jest świadomy swojego miejsca w rodzinie i społeczeństwie.
4. Posiada system wartości moralnych.
5. Umie współpracować z innymi ludźmi.
6. Szanuje tradycje narodowe.
7. Jest wrażliwy na piękno.
8. Jest świadomy własnej wartości i odporny na niepowodzenia.
9. Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.
10. Kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności.
11. Zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia.
12. Szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych.
13. Prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne.
14. Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły.
15. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.
16. Zna i rozumie zasady współżycia społecznego.
17. Jest tolerancyjny.
18. Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych.
19. Zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy.
20. Szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

3. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

1. Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.

3. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
4. Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
5. Kształtowanie postaw patriotycznych.
6. Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.
7. Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.
8. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą.
9. Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
10. Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych.
11. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
12. Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
13. Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.

Do realizacji wyznaczonych celów służą metody aktywizujące:

- twórczość artystyczna,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- praca z tekstem pisanym,
- uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
- ankiety, wywiady,
- rozmowa kierowana,
- wspólne rozwiązywanie problemów,
- formy warsztatowe,
- prelekcje,
- gry dydaktyczne,
- metody integracyjne,
- inne.

4. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu :

1. Dyrekcja szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,

- dostosowuje ofertę zajęć do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania, dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji i w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Wychowawcy oddziałów:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do konkursów,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- kształcenie i wychowanie młodzieży w duchu patriotyzmu i demokracji,
- reakcja na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpraca z pozostałymi wychowawcami,
- rozmowa z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.

5. Pedagog i psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne w celu ustalenia stanu mowy uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń,

- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

7. Nauczyciel - bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów,
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi.

8. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w radzie rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

9. Samorząd uczniowski:

- współpraca z nauczycielami,
- reprezentowanie postaw i potrzeb środowiska uczniowskiego,
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- dbałość o dobre imię i honor szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- podejmowanie działań z zakresu wolontariatu.

10. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

1. Miejskie i Powiatowe Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
3. Straż Miejska
4. Straż Graniczna
5. Policja
6. Straż Pożarna
7. Powiatowy Urząd Pracy
8. Miejski Ośrodek Kultury
9. Pałac Młodzieży
10. Sądecka Biblioteka Publiczna
11. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
12. Placówki służby zdrowia
13. Poradnie Specjalistyczne
14. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
15. Zakład Karny
16. Urząd Miejski – Wydział Ochrony Środowiska
17. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej

- 18. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- 19. Urząd Miejski – Wydział Edukacji
- 20. Inne stowarzyszenia i instytucje wpisujące się swoją działalnością w tematykę profilaktyczno-wychowawczą.

5. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2024/2025

Wydarzenie	Termin realizacji
Rozpoczęcie roku szkolnego 2024/2025	2.09.2024 r.
Konsultacje z rodzicami zgodnie z @ art.42 ust.2f KN	wg. harmonogramu
1. IX. 1939 r. – rocznica wybuchu II Wojny Światowej – pogadanki, referaty, prezentacje multimedialne w klasach	Wrzesień 2024 r.
Rada pedagogiczna dotycząca przedstawienia planu nadzoru pedagogicznego	12.09.2024 r.
Spotkanie zespołów dot. WOPFU i IPET (dla uczniów kl. I, niepromowanych, wydłużających etap edukacyjny)	16-19.09.2024 r.
Spotkanie zespołów dot. WOPFU i IPET (dla uczniów przyjętych w trakcie roku szkolnego)	30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia
Zebranie z rodzicami	20.09.2024 r
Dzień Edukacji Narodowej. Akademia szkolna	14.10.2024 r.
XVII Turniej Bocci	Październik 2024 r.
Wszystkich Świętych (dzień wolny od zajęć dydaktyczno-wychowawczych)	1.11.2024 r.
Opieka nad grobami żołnierzy, byłych nauczycieli i pracowników oświaty	Listopad 2024 r.

Narodowe Święto Niepodległości – 11 listopada. Akademia szkolna	8.11.2024 r.
Innowacja pedagogiczna „Europa bliżej nas”	19.11.2024 r.
Zabawa Andrzejkowa	27.11.2024 r.
Mikołajki	6.12.2024 r.
Spotkanie zespołów dot. WOPFU i IPET (uczniów kl. II, III)	9-13.12.2024 r.
Zapoznanie uczniów i rodziców z propozycją ocen śródrocznych	Grudzień 2024 r.
Rodzinne warsztaty świąteczne	19.12.2024 r.
Jasełka	20.12.2024 r.
Zimowa przerwa świąteczna	23-31.12.2024 r.
Nowy Rok (dzień wolny od zajęć dydaktyczno-wychowawczych)	1.01.2025 r.
Święto Trzech Króli (dzień wolny od zajęć dydaktyczno-wychowawczych) / XIII Nowosądecki Pokłon Trzech Króli	6.01.2025 r.
Wystawienie ocen śródrocznych	9.01.2025 r.
Konkurs Kolęd i Pastorałek „Narodziła nam się Dobroć”	14.01.2025 r.
Rocznica wyzwolenia Nowego Sącza – okolicznościowe gazetki	Styczeń 2025
Zebranie z rodzicami	17.01.2024 r.
Ferie zimowe	20.01-2.02.2025 r.
Koniec pierwszego półrocza	31.01.2025 r.
Zebranie RP podsumowujące pracę w I półroczu	4.02.2025 r.
Bal karnawałowo-walentynkowy dla uczniów ZS nr 5 – Sp. oraz Przegląd Talentów	13.02.2025 r.
Pierwszy Dzień Wiosny – prezentacja materiałów multimedialnych na temat ochrony środowiska	21.03.2025 r.
Rekolekcje wielkopostne	Marzec/kwiecień 2025 r.
Gięłda oświatowa – przygotowanie ekspozycji i prezentacji	Marzec/kwiecień 2025 r.
Światowy Dzień Ziemi (Liga Ochrony Przyrody)	9.04.2025 r.

Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - prezentacja multimedialna w klasach	Kwiecień 2025 r.
Wiosenna przerwa świąteczna	17-22.04.2025 r.
Święta Majowe - prezentacja multimedialna w klasach	Maj 2025 r.
Zapoznanie uczniów i rodziców z propozycją ocen rocznych, powiadomienie o zagrożeniach	23.05.2025 r.
Sądeckie Dni Godności Osób z Niepełnosprawnościami	27-29.05.2025 r.
Spotkanie zespołów dot. WOPFU i IPET	2-12.06.2025 r.
Egzamin zawodowy	6.06.2025 r.
Zebranie z rodzicami	13.06.2024 r.
Wystawienie ocen rocznych i końcowych	18.06.2025 r.
Boże Ciało	19.06.2025 r.
Klasyfikacyjne zebranie RP	23.06.2025 r.
Sportowy Dzień Rodziny	24.06.2025 r.
Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Akademia szkolna	27.06.2025 r.
Zebranie RP podsumowujące pracę za rok szkolny 2024/2025	27.06.2025 r.
Ferie letnie	28.06 – 31.08.2025 r.

6. CELE I ZADANIA PROGRAMU:

6.1 EDUKACJA PROZDROWOTNA

Zadania	Cel	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
<p>1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.</p>	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, higieny przyrządzania i spożywania posiłków, zdrowego odżywiania się), • uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, • rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej radzenia sobie ze stresem. <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korygowanie wad wymowy, • uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, • ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, pogadanki tematyczne, • zajęcia funkcjonowania osobistego i społecznego, przysposobienia do pracy, • korzystanie z publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia znajdujących się w bibliotece szkolnej, • pokazy udzielania pierwszej pomocy w formie stacjonarnej lub prezentacji multimedialnej, • zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych, • spotkania z pielęgniarką nauczania i wychowania, • Dzień Sportu, • realizacja programu profilaktyki zachorowań WZW: „Podstępne WZW”, 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • pielęgniarka • opiekun SU • pedagogzy szkolni • wszyscy nauczyciele szczególnie: funkcjonowania osobistego i społecznego, w-f • wychowawcy • nauczyciel-bibliotekarz • opiekunowie organizacji i kół zainteresowań • zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego

	<ul style="list-style-type: none"> • profilaktyka chorób zakaźnych. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie znaczenia higieny osobistej, • promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, • zachęcanie do zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań sportowych, • propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy, • umiejętność pracy z zróżnicowanym zespołem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka „Znamię – znam je”, • realizacja działań profilaktycznych pod hasłem „Dziękuję, nie palę!” zapobiegających paleniu wyrobów tytoniowych wśród młodzieży szkolnej, • konkursy dotyczące zdrowego stylu życia, • wycieczki szkolne, • samokształcenie nauczycieli. 	
<p>2. Uzależnienia, rozpoznanie i zapobieganie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. • Systematyczne rozpoznawanie i diagnozowanie zagrożeń związanych z uzależnieniami. • Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska. • Kształtowanie postaw rodzicielskich, wskazywanie na bardzo duże znaczenie więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty psychoedukacyjne, pogadanki: profilaktyka uzależnień, relacje rówieśnicze, profilaktyka przemocy. • zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. • zachęcanie rodziców do udziału w grupach wsparcia. • zajęcia edukacyjne w ramach przedmiotów nauczania. 	<ul style="list-style-type: none"> • specjaliści szkolni, • wszyscy nauczyciele szczególnie: funkcjonowania osobistego i społecznego, • wychowawcy

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie informacji o substancjach uzależniających i skutkach ich zażywania w przypadku pojawienia się problemu. • Współpraca z rodzicami uczniów oraz instytucjami zajmującymi się problemami uzależnień. • Udzielanie porad uczniom, rodzicom i nauczycielom w zakresie zapobiegania uzależnieniom w razie potrzeby. • Podjęcie działań interwencyjnych. 		
3. Dbanie o klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie wsparcia w szkole. • Wspieranie dobrostanu młodzieży, ich zdrowia psychicznego. • Kształtowanie wśród uczniów postaw promujących zdrowie fizyczne, psychiczne. • Uwzględnianie różnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. • Integracja zespołów klasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz instytucjami pomocowymi. • rozmowy wspierające z nauczycielami. • zajęcia integrujące zespoły klasowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • specjaliści szkolni, • nauczyciele • dyrekcja • pielęgniarka nauczania i wychowania
4. Wspieranie uczniów i ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie jakości wsparcia dla uczniów i ich rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z psychologiem, pedagogiem szkolnym oraz innymi specjalistami, • zwrócenie uwagi na możliwości ucznia, jego mocne strony, 	<ul style="list-style-type: none"> • specjaliści szkolni • wychowawcy

		<ul style="list-style-type: none"> • działania wzmacniające samoakceptację uczniów. 	
--	--	--	--

6.2 POSTAWY PROSPOŁECZNE

Zadania	Cel	Sposób realizacji	Osoby/institucje odpowiedzialne/realizujące
1. Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie umiejętności współpracy i postawy koleżeństwa. • Integracja oddziału. • Rozwijanie umiejętności prawidłowych reakcji na krzywdę innych. • Rozwijanie samorządności uczniów. • Uczenie zasad demokracji. • Rozwijanie tolerancji wobec innych. • Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób z niepełnosprawnością, starszych, i odmiennych kulturowo. • Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. • Rozwijanie zainteresowań uczniów i rozbudzanie pasji. • Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie działań integrujących zespół klasowy, • systematyczne wyciąganie konsekwencji wynikających z zachowania ucznia, • udział w pracach samorządu uczniowskiego, • organizowanie uroczystości tematycznych i świąt, • udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • specjaliści szkolni • wychowawcy, • nauczyciele, • nauczyciel-bibliotekarz • opiekunowie samorządu uczniowskiego

	<p>poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. • Organizowanie czasu wolnego. • Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 		
<p>2. Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie systemu wartości. • Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. • Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. • Ponoszenie odpowiedzialności za własne słowa i czyny. • Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. • Praca na rzecz innej osoby, oddziału, szkoły, środowiska. • Wdrażanie do poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły. • Uświadomienie młodzieży, że każdy może popełnić błąd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie. • Zajęcia lekcyjne ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy. • Aktywne uczestnictwo w kulturze: udział w pokazach filmowych, sztukach teatralnych, wystawach. • Bieżąca praca wychowawcza, pogadanki, akademie szkolne. • Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal i szkoły. • Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy oddziału, • nauczyciele uczący, • pedagog, psycholog
<p>3. Rozwijanie i utrwalanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki na lekcjach, odgrywanie scenek. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy

<p>zachowań asertywnych i empatycznych</p>	<p>rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć „nie” na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafego wyboru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. • Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. • Niwelowanie zjawiska „hejtu”, „mowy nienawiści”, szerzenia agresji poprzez Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. • Rozmowy uczniów z wychowawcą, nauczycielami, specjalistami. • Udział w działaniach podejmowanych przez wolontariat i samorząd uczniowski. 	<ul style="list-style-type: none"> • specjaliści • opiekunowie szkolnego koła wolontariatu, • opiekunowie samorządu uczniowskiego
<p>4. Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi aktami prawnymi szkoły. • Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanych przez szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu i bezpieczeństwa uczniów. Konsekwentne ich przestrzeganie. • Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów oddziału. • Badanie opinii rodziców odnośnie: skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania wywiadowcze. • Wychowawcy oddziałów konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej. • Współpraca z Radą Rodziców. • Strona internetowa szkoły; dziennik elektroniczny. • Angażowanie rodziców do uczestnictwa i/lub współorganizowania uroczystości szkolnych. • Badanie ankietowe dotyczące programu wychowawczo-profilaktycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Rodzice/opiekunowie prawni • Specjaliści szkolni

	<ul style="list-style-type: none"> • Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. 		
--	--	--	--

6.3 POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

Zadania	Cel	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
1. Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. • Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. • Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. • Kultywowanie tradycji szkolnej. • Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej. • Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. • Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne, • uroczystości szkolne m.in. „Szkola do hymnu”, • wycieczki i wyjścia, • umieszczanie informacji w mediach społecznościowych, • gazetki szkolne, • konkursy tematyczne, • wybory do samorządu uczniowskiego • ślubowanie klas I • dokumentowanie życia szkoły: szkolna strona internetowa, • działalność SU • działalność szkolnego koła wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele

	<p>szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas I, - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. 		
<p>2. Wprowadzenie w życie kulturalne wspólnoty lokalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. • Poznanie historii i tradycji własnej rodziny. • Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki, wystawy, gazetki, zajęcia edukacyjne. • Uczestnictwo w uroczystościach lokalnych. • Udział w innowacji pedagogicznej „Szlakiem regionów Polski”, • Opieka nad grobami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wspomnienie współpracy z pracodawcami oraz instytucjami regionalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania zgodne z Wewnętrzny Systemem Doradztwa Zawodowego. 	
3. Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. • Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. • Poznanie krajów Unii Europejskiej. • Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, uroczystości klasowe, lekcje tematyczne np. Andrzejki, tradycje związane z okresami świątecznymi. • Wystawy, konkursy. • Udział w innowacji pedagogicznej „Europa bliżej nas” • Warsztaty, lekcje, pogadanki kształtujące postawę tolerancji. • Poruszanie tematyki emigracji podczas zajęć. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordynatorzy innowacji, • Wychowawcy • Nauczyciele zajęć edukacyjnych

6.4 KULTURA - WARTOŚCI, NORMY I WZORCE ZACHOWAŃ SPOŁECZNYCH

Zadania	Cel	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
1. Wspieranie rozwoju	Wspomaganie umiejętności samopoznania:	<ul style="list-style-type: none"> • imprezy edukacyjne i inne • zajęcia edukacyjne • udział w konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • pedagog

<p>osobowości młodego człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), • wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. • kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, • rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, 	<ul style="list-style-type: none"> • program „Świadomość Procentuje” 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog • logopeda • nauczyciele
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, • wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, • wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 		
<p>2. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</p>	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współzycia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, • kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb, • wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości. <p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe i integracyjne • programy promujące czytelnictwo uczniów (np. „Mądra szkoła czyta dzieciom” – głośne czytanie dzieciom) • zajęcia sportowe • zajęcia specjalistyczne • zajęcia integracyjno-profilaktyczne • głośne czytanie tekstów literackich • udział w akcjach wolontariatu • wyjścia do instytucji kultury • wycieczki, imprezy szkolne • zawody sportowe i konkursy profilaktyczne, plastyczne, quiz ekologiczny, akcja sprzątanie świata, • udział w projektach „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, Sądeckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciel-bibliotekarz • nauczyciele przedmiotów • pedagog • psycholog • opiekunowie szkolnego wolontariatu • opiekun SU

	<ul style="list-style-type: none"> ● rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, ● wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, ● kształcenie umiejętności współpracy w zespole, rówieśniczym i z dorosłymi, ● kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, ● kształtowanie postaw odrzucających przemoc, ● kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 	<p>Dni Godności Osób z Niepełnosprawnościami - integracja osób niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● działalność SU ● działalność szkolnego koła wolontariatu 	
--	---	---	--

<p>3. Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie uczniów klas I, ich rodziców ze statutem szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym ● uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie ● tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, ● monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, ● kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w statucie szkoły, ● stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> ● wystawy biblioteczne ● zebrania z rodzicami ● dokumentowanie życia szkoły: szkolna strona internetowa, ● działalność SU ● działalność szkolnego koła wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> ● wychowawcy ● nauczyciel-bibliotekarz ● nauczyciele ● pedagog ● psycholog ● nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej strony internetowej ● opiekun SU ● opiekunowie wolontariatu
--	---	---	--

<p>4. Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, • tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, • ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, • motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wystawy biblioteczne • zajęcia z przysposobienia do pracy, funkcjonowania osobistego i społecznego, kształtujące kreatywność • akcje ekologiczne np. Sprzątanie Świata • wystawy • gazetki szkolne • konkursy ekologiczne • Dzień Ziemi, • wycieczki • akcje organizowane przez SU 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciel-bibliotekarz • nauczyciele, szczególnie: przysposobienia do pracy, funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęć kształtujących kreatywność • opiekun SU, LOK
--	---	--	---

	<p>o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, • inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 		
<p>5. Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o różnych zawodach, • zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego, kryteriami przyjęć do WTZ, stowarzyszeń. <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, • uświadomienie rodzicom potrzeby dalszego kształcenia dzieci i motywowanie ich do wychodzenia z domu. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z przysposobienia do pracy, funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęcia kształtujące kreatywność, • spotkania z przedstawicielami zawodów, • spotkania z pielęgniarką • zajęcia warsztatowe • wyjścia młodzieży do Warsztatów Terapii Zajęciowej, Domów Pomocy Społecznej i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele • pedagog, psycholog • pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania • rodzice • uczniowie

6.5 PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH

Zadania	Cel	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, ● wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, ● doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, ● eliminowanie zagrożeń pożarowych, ● zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między zajęciami, ● ochrona mienia społecznego, ● przeciwdziałanie agresji w szkole, ● eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Zajęcia z przysposobienia do pracy, funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęcia kształtujące kreatywność, ● rozmowy z uczniami ● obserwacje ● zajęcia warsztatowe, profilaktyczne ● zajęcia specjalistyczne ● udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów „Dzień Bezpiecznego Internetu” ● przywozy i odwozy uczniów do szkoły ● projekcje filmowe ● szkolenie z zakresu I pomocy ● spotkanie z Policją ● konkursy profilaktyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> ● koordynator ds. bezpieczeństwa ● wychowawcy, ● nauczyciele, ● pedagog, ● psycholog

	<p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, • zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp., • zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, • uświadamianie zagrożeń podczas wypoczynku zimowego i letniego, • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, 		
--	---	--	--

	<p>rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. <p>Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, • kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, • monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 		
<p>2. Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, • propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia kształtujące kreatywność, • eksponowanie publikacji, • realizacja programów profilaktycznych • pogadanki • warsztaty • konsultacje pedagoga • konsultacje psychologa • rozmowy z uczniami • rozmowy z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • pedagog • psycholog • nauczyciele • pedagog, • psycholog, • pielęgniarka szkolna,

	<p>i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (asertywne zachowania - sztuka odmawiania, właściwa komunikacja, dyskusja).</p> <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, • stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, • wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, • wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie nadarzających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom, • kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie z pomocy instytucji pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje uprawnione
--	---	--	---

	<p>o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.</p> <p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie pożądanых postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, • wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, • podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
<p>3. Eliminowanie absencji jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, • rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie procedur szkolnych, • współpraca z rodzicami, • rozmowy z uczniem, • współpraca z policją, kuratorami sądowymi, instytucjami pomocowymi, • konsultacje psychologa i pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja, • wychowawcy, • nauczyciele, • pedagog, • psycholog

	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do uczestnictwa w zajęciach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, • motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego • wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, • udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 		
4. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia	Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestniczenie w akcjach edukacyjnych, • współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, • podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacje, • eksponowanie publikacji, • zajęcia kształtujące kreatywność • zajęcia prowadzone przez specjalistów, • udział w zebraniach wywiadowczych, • Dzień Bezpiecznego Internetu • szkolne konkursy profilaktyczne, • filmy edukacyjno-profilaktyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • pedagog, • psycholog, • nauczyciele zajęć kształtujących • pielęgniarka, • nauczyciele informatyki

	<p>uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania.</p> <p>Ukształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, uzależnieniem od używek, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób. • reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami, • wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów. 		
<p>5. Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją, • badania ankietowe uczniów i rodziców, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • nauczyciel-bibliotekarz,

<p>przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, • monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych, • ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, • badanie postaw wobec środków uzależniających, • rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, • wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, • współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z instytucjami, • konsultacje pedagoga, • konsultacje psychologa, • zajęcia psychoedukacyjne, • eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog, • psycholog, • przedstawiciele instytucji
<p>6. Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówienie standardów ochrony małoletnich, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne • e-dziennik • apele szkolne • indywidualne rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor szkoły, • zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich,

<p>Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie i dystrybucja broszur informacyjnych na temat standardów ochrony małoletnich. • prowadzenie rozmów z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania. • ustanowienie stałego zespołu ds. monitorowania przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który będzie regularnie kontrolował przestrzeganie procedur w szkole. • wprowadzenie systemu zgłaszania naruszeń standardów ochrony małoletnich. • podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. 		<ul style="list-style-type: none"> • pedagog • psycholog
<p>7. Szkolenie nauczycieli z zakresu korzystania i egzekwowania standardów ochrony małoletnich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów, dotyczących praktycznego zastosowania standardów ochrony małoletnich. • opracowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, zawierających wytyczne i procedury związane z ochroną małoletnich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zebranie rady pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor szkoły • Pedagog szkolny • psycholog

6.6 DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYŃ TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Zadania	Cel	Sposób realizacji	Osoby/institucje odpowiedzialne /realizujące
<p>1. Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów</p>	<p>Diagnozowanie trudności w uczeniu się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie się z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, • przeprowadzenie diagnozy, • przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, • analiza wytworów prac ucznia, • obserwacja <p>Udzielenie pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój dziecka i oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych lub terapeutycznych, • objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, • ustalenie zasad współpracy specjalista - rodzic - uczeń, <p>Eliminowanie niepowodzeń szkolnych:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia prowadzone przez specjalistów, • zajęcia warsztatowe, • treningi, • dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia, • współpraca z instytucjami pomocowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog, • psycholog, • logopeda, • wychowawcy, • nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> • korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, • monitorowanie postępów ucznia. 		
--	---	--	--

7. EWALUACJA I MONITORING

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz podstawie programowej kształcenia w zawodach, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji programu jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowe zasady realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez analizę podjętych działań, przeprowadzonych akcji wychowawczo-profilaktycznych pod kątem ich skuteczności i efektywności,

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami, uczniami
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
- Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
- Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
- Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
- W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadawalających efektów?

- Jakie zmiany wprowadzić ma przyszły rok?

Postawione pytania będą wyznacznikami do sprawozdań z realizacji zagadnień wynikających z programu przygotowanych przez wychowawców, pedagogów, psychologa oraz logopedę pod koniec roku szkolnego. Wychowawcy uwzględniają w tym zakresie realizację klasowych planów wychowawczych i przedstawiają jej wyniki, oraz ewentualne propozycje zmian pod koniec roku szkolnego na zebraniu zespołów zadaniowych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na dany rok szkolny opracowany jest z uwzględnieniem:

- wyników w/w ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym, powstałych w ten sposób wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, uwag, spostrzeżeń, wniosków uczniów, rodziców, nauczycieli, analizy dokumentów szkolnych, informacji zawartych w orzeczeniach wydanych przez PPP, IPETach, itp.),
- wyników diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, przeprowadzanej na początku roku szkolnego. Diagnoza ta przeprowadzana jest w formie wywiadów/ankiet dla uczniów, nauczycieli i rodziców w czerwcu poprzedniego roku szkolnego. Wyniki z uzyskanych badań dołączane są do aktualnego programu na dany rok szkolny. Program wychowawczo-profilaktyczny może być modyfikowany w miarę potrzeb i wpływu propozycji nowych zagadnień.

8. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Program ten zawiera działania, które w systemowy sposób będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników

administracji i obsługę szkoły). Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektor szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy na rok szkolny 2024/2025 jest otwarty i może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół nr 5 – Specjalnych w Nowym Sączu w dniu 27.09.2024 r.

Załącznikami do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy w Nowym Sączu w Zespole Szkół nr 5 – Specjalnych są:

- **Załącznik nr 1** - Diagnoza wstępna zawierająca zalecenia do realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 wraz z wnioskami z roku poprzedniego.
- **Załącznik nr 2** - Kodeks zachowania ucznia w szkole.
- **Załącznik nr 3** - Stały program działań profilaktycznych w szkole.
- **Załącznik nr 4** - Szczegółowe procedury postępowania nauczycieli obejmujące obszary funkcjonowania uczniów w szkole.
- **Załącznik nr 5** - Wykaz wychowawców, opiekunów SU i specjalistów Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy w danym roku szkolnym.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przesposabiającej do Pracy opracował zespół w składzie:

Koordynator: A. Obrocka **Członkowie:** E. Bernacka, A. Gniewek, M. Kościuszko, A. Karpiel-Kiercz, wychowawcy oddziałów.

Opracowanie graficzne i statystyczne: Arkadiusz Jankowski.

**RAPORT Z EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO
W ROKU SZKOLNYM 2024/2025**

**Analiza i interpretacja wyników z przeprowadzonej diagnozy wstępnej środowiska szkolnego
Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu.**

Do przeprowadzenia diagnozy wykorzystano kwestionariusz ankiety dla rodziców i nauczycieli oraz kwestionariusz wywiadu dla uczniów Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu. Powyższe narzędzia zostały opracowane przez pedagogów szkolnych, psychologa szkolnego oraz logopedę.

Termin badania: czerwiec 2024 r.

Narzędzie badawcze: kwestionariusz ankiety, kwestionariusz wywiadu.

Zasięg badania: diagnozie poddano 40 rodziców/opiekunów, 15 uczniów SSPP i 40 nauczycieli.

Każda grupa odpowiadała na zestaw pytań dotyczących różnych aspektów programu wychowawczo-profilaktycznego w szkole, obejmujących m.in. uczestnictwo w zajęciach, skuteczność działań, poziom bezpieczeństwa, dostępność wsparcia oraz sugestie dotyczące poprawy podejmowanych działań.

Nadto badania ankietowe zostały uzupełnione o:

- rozmowy z nauczycielami, pracownikami szkoły, uczniami, rodzicami, opiekunami prawnymi, kuratorami sądowymi, asystentami rodzin,
- obserwację zachowań uczniów,
- analizę dokumentów, w tym dzienników lekcyjnych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na frekwencję uczniów i osiągnięcia przez nich wyniki w nauce.

Uzyskane w badaniu wyniki poddano analizie ilościowej i jakościowej.

I. Cele diagnozy i wnioski

Celem diagnozy była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących w zakresie funkcjonowania uczniów Szkoły Specjalnej Przesposabiającej do Pracy w Nowym Sączu. Przedmiotem badań były następujące zagadnienia:

1. poczucie bezpieczeństwa,
2. skuteczność oddziaływań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
3. przemoc i zachowania agresywne, w tym cyberprzemoc,
4. używanie substancji psychoaktywnych,
5. praca wychowawcza,
6. czynniki chroniące i czynniki ryzyka uwzględniające: wpływy rówieśnicze, szkolne i indywidualne.

Wnioski i wyniki diagnozy stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym na rok szkolny 2024/2025, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań.

Szkolny zespół badawczy przygotowując wnioski, bazował na wynikach ankietowych z czerwca 2024 r. i wyodrębnił główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Czynniki chroniące w naszej szkole:

1. Wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa ze strony samych uczniów, jak również ich rodziców/opiekunów,
2. Wysoka ocena w zakresie wspierania uczniów i rodziców/opiekunów - możliwości konsultacji, otrzymania wsparcia ze strony wychowawców, psychologa, pedagoga nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły,
3. Szkoła zdecydowanie nie akceptuje postaw negatywnych wśród uczniów i podejmuje działania w zakresie ich zapobiegania,
4. Skutecznie upowszechnianie informacji o realizowanych przez szkołę działaniach o charakterze wychowawczo - profilaktycznym i edukacyjnym,
5. Bogata oferta działań wychowawczo - profilaktycznych organizowanych przez szkołę, np. W wyjściach do kina, muzeum, teatru, konkursy, wydarzenia kształtujących postawy patriotyczne, upamiętniające uroczystości państwowe, pogadanki, prelekcje, lekcje wychowawcze dotyczące bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, wykazali również swoją aktywność w wolontariacie i działaniach proekologicznych i inne,
6. Możliwości rozwoju osobistego uczniów, w tym ich zainteresowań,
7. Indywidualne podejście do każdego ucznia, wysoki poziom relacji międzyludzkich.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku.

1. Niewielka grupa uczniów eksperymentuje z używkami (nikotyna, e-papierosy, napoje energetyzujące, alkohol) oraz doświadczyła agresji słownej i fizycznej w szkole.

2. Nieliczna grupa rodziców/opiekunów nie posiada wystarczającej wiedzy na temat dot. obowiązujących w szkole: Standardów Ochrony Małoletnich, procedury „Niebieskie Karty”.

II. Podsumowanie i wnioski:

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w szkole jest zasadniczo skuteczny i odpowiada założonym celom. Wysoki procent uczniów, rodziców i nauczycieli pozytywnie ocenia działania podejmowane w ramach programu. Uczestnictwo w zajęciach, skuteczność działań profilaktycznych oraz poziom bezpieczeństwa w szkole są postrzegane jako satysfakcjonujące.

III. Rekomendacje:

1. Mimo ogólnie dobrych wyników badań, zaleca się dalsze wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły, edukowanie w zakresie Standardów Ochrony Małoletnich w szkole (wśród uczniów, rodziców, nauczycieli) i propagowanie idei bezpiecznej szkoły.
2. Kontynuowanie działań aktywizujących młodzież do uczestnictwa w ofercie wychowawczo - profilaktycznej szkoły.
3. Podtrzymywanie współpracy ze strony szkoły z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać jej działania w środowisku.
4. Szerzenie wśród uczniów wiedzy dotyczącej stosowanych w szkole form i metod pomocy uczniom, zapobieganie szeroko pojętej przemocy i agresji.
5. Tworzenie planów wychowawczych na podstawie dokumentacji szkoły, uwzględniając w nich kalendarz imprez i uroczystości.
6. Uświadamianie roli zdrowego współzawodnictwa i współpracy w zespole.
7. Stosowanie wzmocnień pozytywnych, koncentrowanie się na utrwalaniu mocnych stron uczniów.
8. Utrwalanie wzorców właściwych zachowań.
9. Kontynuowanie edukacji dotyczącej negatywnych skutków sięgania po używki.
10. Przedstawianie konsekwencji naruszania zasad i norm szkolnych, palenia papierosów, e-papierosów, alkoholu na terenie szkoły.

11. Zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z Internetem poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych dotyczących cyberbezpieczeństwa.
12. Edukowanie uczniów w zakresie radzenia sobie z krytyką i hejtem.
13. Skuteczne zachęcanie i angażowanie rodziców/opiekunów do współpracy ze szkołą, aktywnego udziału w życiu szkolnym ich dzieci/podopiecznych.
14. Podtrzymywanie pomocy dla uczniów w zakresie rozwiązywania problemów w nauce, konfliktów rówieśniczych przez nauczycieli, psychologa, pedagoga oraz innych pracowników szkoły.
15. Kontynuowanie i wzbogacanie działań w zakresie wychowania i profilaktyki.
16. Wzmocnienie działań promujących zdrowy styl życia i aktywność fizyczną.
17. Kontynuowanie realizowania celów i założeń Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Opracowanie: Agnieszka Gniewek, Anna Obrocka

KODEKS ZACHOWANIA UCZNIĄ W SZKOLE

I. Zasady zachowania ucznia w szkole.

1. Przestrzegam Statutu Szkoły i regulaminów szkolnych.
2. Punktualnie i systematycznie przychodzę na zajęcia lekcyjne.
3. Usprawiedliwiam na bieżąco nieobecności i spóźnienia.
4. Nie obrażam nikogo.
5. Nie używam wulgaryzmów.
6. Nie biję i nie prowokuję innych.
7. Nie wymuszam, nie grożę, nie szantażuję.
8. Nie ruszam, nie zabieram, nie niszczę cudzej własności.
9. Odnoszę się z szacunkiem do pracowników szkoły, koleżanek i kolegów.
10. Szanuję mienie szkoły.
11. Nie palę tytoniu, nie piję alkoholu, nie używam narkotyków i innych środków odurzających.
12. Dbam o własne zdrowie, bezpieczeństwo swoje i innych oraz otaczającego nas środowisko.
13. Potrafię się przyznać i naprawić wyrządzone przez siebie szkody i krzywdy.

II. **Kary za łamanie zasad.**

1. Ustne upomnienie wychowawcy oddziału.
2. Pisemne upomnienie wychowawcy oddziału w dzienniku elektronicznym.
3. Pisemna nagana wychowawcy oddziału w dzienniku elektronicznym.
4. Ustne upomnienie dyrektora udzielone w gabinecie.
5. Pisemna nagana dyrektora udzielona w gabinecie.
6. Przeniesienie do oddziału równoległego.
7. Obniżenie klasyfikacyjnej oceny zachowania.
8. Skreślenie pełnoletniego ucznia z listy uczniów.

**STAŁY PROGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY
W NOWYM SĄCZU**

Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorcy	Osoby odpowiedzialne	Termin	Przewidywany efekt
1. Integracja zespołów klasowych, budowanie więzi ze szkołą	Program integracyjny dla uczniów klas I SSPP	Uczniowie klas I	Psycholog, pedagog, logopeda	I okres	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie zespołów klasowych - przełamanie barier psychologicznych - wzbudzanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania - wdrażanie do współdziałania
	Zajęcia adaptacyjno - integracyjne.	Uczniowie klas I	Wychowawcy		
	Zapoznanie ze Statutem Szkoły, regulaminem zachowania ucznia i innymi regulaminami szkoły.	Wszyscy uczniowie SSPP	Wychowawcy	I okres	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość i przestrzeganie norm szkolnych i społecznych
	Uczestniczenie w życiu społecznym szkoły (uroczystości klasowe, szkolne wycieczki)	Wszyscy uczniowie SSPP	Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - integracja zespołu klasowego - wdrożenie uczniów do aktywnego życia szkoły - nawiązanie prawidłowych interakcji rówieśniczych

	Wdrażanie do pracy w samorządzie klasowym, szkolnym	Wszyscy uczniowie SSPP	Opiekunowie samorządu szkolnego, wychowawcy	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - wyłanianie liderów klasowych - pomoc rówieśnicza
2. Profilaktyka uzależnień	Program profilaktyczny w zakresie uzależnień - "Ars to znaczy miłość" Zajęcia edukacyjno-informacyjne	Klasy I - III	Psycholog, pedagog Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą mechanizmów i skutków uzależnień. - umiejętności pokonywania trudności w podejmowaniu trudnych decyzji zwłaszcza w sytuacji presji grupowej.
	Organizowanie wyjść uczniów do Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej Program "Odpowiedzialni w dorosłość"	Klasy I - III	Psycholog, pedagog Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie wiedzy o organizacjach do których można zwrócić się o prośbę o pomoc w sytuacjach kryzysowych, - utrwalenie posiadanej wiedzy w zakresie uzależnień.
	Organizowanie konkursów dot. tematyki uzależnień	Wszyscy uczniowie	Wychowawcy i nauczycielowe	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja wiedzy dotyczącej uzależnień
3. Zapobieganie i przeciwdziałanie agresji i przemocy	Zajęcia edukacyjno-informacyjne dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej i rodzinnej.	Wszyscy uczniowie SSPP	Wychowawcy	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - nabywanie umiejętności radzenia sobie z napięciami psychicznymi - zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za wszelkie działania - ukształtowanie umiejętności wyrażania uczuć negatywnych i radzenie sobie z własną złością
	Popularyzowanie i promowanie zachowań antyprzemocowych.	Wszyscy uczniowie SSPP	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd uczniowski		

					<ul style="list-style-type: none"> - zdobywanie umiejętności radzenia sobie z przejawami agresji innych
	<p>Dni przeciwko przemocy</p> <p>Konkurs plastyczny</p> <p>Teatrzyk</p> <p>Gazetka ścienna</p> <p>Zajęcia psychologiczne, rozmowy z uczniami agresywnymi i zahamowanymi</p>	<p>Wszyscy uczniowie SSPP</p> <p>Wskazani uczniowie</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Psycholog</p>	<p>V – VI</p> <p>Rok szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny - umiejętności ekspresyjnego wyrażania swoich przeżyć, - obniżenie napięć psychicznych, poziomu leku i agresji
4. Promowanie zdrowego stylu życia i umiejętnego wykorzystania czasu wolnego.	<p>Zajęcia edukacyjno-informacyjne.</p> <p>Poznanie zasad racjonalnego odżywiania, higieny osobistej i odpoczynku</p>	Wszyscy uczniowie SSPP	<p>Wszyscy nauczyciele i wychowawcy</p> <p>Szkolna służba zdrowia, samorząd uczniowski</p>	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do racjonalnego odżywiania, higieny osobistej i odpoczynku.
	<p>Propagowanie zdrowego wypoczynku</p> <p>- rajdy, wycieczki, dyskoteki, zabawy, zawody sportowe</p>	Wszyscy uczniowie SSPP	Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności racjonalnego wykorzystania czasu wolnego i korzystania z ofert kulturalnych i rekreacyjnych

	Udział w akcjach lokalnych i ogólnopolskich np. „Sprzątanie Świata”	Wszyscy uczniowie SSPP	Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - świadomy i chętny udział w akcjach. - zdobywanie poczucia-świadomości społecznej, zdrowy odpoczynek.
	Bieżąca kontrola czystości	Wszyscy uczniowie SSPP	Wszyscy nauczyciele, w szczególności nauczyciele WF i zajęć praktycznych, Pielęgniarka	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o higienę osobistą. - kształtowanie nawyków codziennej higieny
5. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.	Rozwiązywanie wśród młodzieży sytuacji konfliktowych, prowadzenie działań mediacyjnych, interwencyjnych i dyscyplinarnych.	Wszyscy uczniowie SSPP	Wychowawcy, Psycholog, pedagog	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów - wyciąganie konsekwencji wobec sprawców wykroczeń.
	Spotkania młodzieży z przedstawicielami sądu, policji, SOIK	Wszyscy uczniowie SSPP	Psycholog, pedagog	Rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - Przybliżenie zagadnień związanych z konsekwencjami naruszania prawa.
6. Współpraca z rodzicami	Pedagogizacja rodziców spotkania wywiadowcze	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Psycholog, pedagog	Wg. harmonogramu	<ul style="list-style-type: none"> - Poszerzenie wiedzy rodziców dotyczącej terminu zagrożeń

	Porady i konsultacje	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Psycholog, pedagog Wszyscy nauczyciele	Rok szkolny	- Rodzice znają sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach
	Edukacja w zakresie prawa oświatowego i szkolnego	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Dyrekcja szkoły Nauczyciele	Rok szkolny	- Rodzice znają prawo oświatowe i szkolne wykorzystują wiedzę w praktyce
	Współdziałanie rodziców w tworzeniu wewnątrzszkolnej dokumentacji	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Rada rodziców	Rok szkolny	- Aktywny udział rodziców w pracy na rzecz szkoły
	Wspólna organizacja uroczystości szkolnych i kampanii o tematyce profilaktycznej	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Dyrekcja szkoły Wychowawcy	Rok szkolny	- włączenie rodziców w życie szkoły - integracja rodziców z gronem pedagogicznym - popularyzacja szkoły w środowisku lokalnym.
	Popularyzacja i udostępnienie szkolnych materiałów edukacyjnych	Wszyscy rodzice uczniów SSPP	Nauczyciele Biblioteka szkolna	Rok szkolny	- poszerzenie wiedzy na temat psychologii i pedagogiki
7. Systematyczne doszkadzanie nauczycieli w zakresie profilaktyki	Warsztaty i szkolenia RP w ramach WDN i zewnętrznych szkoleń nauczycieli	Wszyscy nauczyciele SSPP	Dyrekcja szkoły nauczyciele	Wg. planu WDN i potrzeb szkoły	- poszerzenie i utrwalenie wiedzy na tematy wychowawczo-profilaktyczne

**WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI SZKOLE W DZIAŁANIACH
PROFILAKTYCZNYCH I WYCHOWAWCZYCH**

Nazwa instytucji	Obszar i formy współpracy	Osoby odpowiedzialne	Termin
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Orzecznictwo, korespondencja, wymiana informacji	Dyrekcja Pedagog Psycholog Wychowawcy	Na bieżąco
Poradnia Zdrowia Psychicznego	Konsultacja przypadków	Pedagog Psycholog	Na bieżąco
Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Ośrodki Pomocy Społecznej	Uzyskanie stopnia niepełnosprawności. Popularyzacja informacji dot. korzystania z dofinansowania PFRON,	Pedagog Psycholog Wychowawcy	Na bieżąco
Sąddecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Pomocy Społecznej	Wspólne rozwiązywanie problemów, Udział młodzieży w zajęciach profilaktycznych.	Pedagog Psycholog Nauczyciele	Na bieżąco
Miejska Komenda Policji	Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów uczniów. Porady i konsultacje.	Pedagog Psycholog	Na bieżąco

	Prelekcje dla młodzieży.	Wychowawcy	
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu	Udział młodzieży klas I SSPS w zajęciach profilaktycznych.	Pedagog Psycholog Wychowawcy	Na bieżąco
Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich	Współpraca w kwestii zaniedbań wychowawczych i opiekuńczych.	Pedagog Psycholog	Na bieżąco
Kuratorzy Sądowi i Społeczni	Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów uczniów.	Pedagog Psycholog Wychowawcy	Na bieżąco

*Załącznik nr 4
do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego
Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Nowym Sączu*

**SZCZEGÓŁOWE PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI OBEJMUJĄCE OBSZARY FUNKCJONOWANIA UCZNIÓW
W SZKOLE SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY W ZESPOLE SZKÓŁ NR 5 - SPECJALNYCH W NOWYM SĄCZU**

Spis procedur:

I. Procedury usprawiedliwiania nieobecności oraz zwalniania uczniów z zajęć szkolnych.

1. Procedura usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach szkolnych.
2. Procedury zwalniania uczniów z zajęć szkolnych na prośbę rodziców/prawnych opiekunów.
3. Procedury zwalniania uczniów z zajęć szkolnych na prośbę ucznia z powodu złego samopoczucia.
4. Procedury zwalniania uczniów z zajęć szkolnych z innych powodów.

II. Procedury zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego.

1. Procedury zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego.

III. Procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów sprawców wykroczeń.

1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego, cudzej własności lub kradzieży.
2. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ze strony uczniów na terenie szkoły – bójki.
3. Procedury postępowania w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.
4. Procedury postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.
5. Procedury postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.
6. Procedury postępowanie wobec wtargnięcia osoby obcej na teren szkoły.

IV. Procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów w sytuacjach kryzysowych.

1. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające wyglądem narkotyk.
2. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk.
3. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
4. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia papierosów/ papierosów elektrycznych przez ucznia.

V. Szczegółowe procedury postępowania nauczycieli obejmujące inne obszary funkcjonowania uczniów w szkole.

- 1.1.Procedury postępowania nauczycieli w przypadku korzystania przez uczniów z urządzeń elektronicznych.
- 1.2.Procedury postępowania nauczycieli w przypadku problemów zdrowotnych uczniów na terenie szkoły.
- 1.3.Procedury postępowania nauczycieli w stosunku do uczniów wymagających pomocy w czynnościach samoobsługowych.
- 1.4.Procedury określające zasady kontaktów rodziców lub prawnych opiekunów ze szkołą oraz uzyskiwania informacji o uczniach.
- 1.5.Procedury postępowania nauczycieli w przypadku uczniów stwarzających zagrożenie dla swojego zdrowia lub życia, lub deklarujących powyższe działania.
- 1.6.Procedury postępowania nauczycieli w przypadku uczniów stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia innych lub deklarujących powyższe działania.
- 1.7.Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.
- 1.8.Procedura postępowania w przypadku uczennicy będącej w ciąży.

VI.Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole.

VII. Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole. Uczeń z cukrzycą.

VIII. Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole. Uczeń z padaczką.

IX. Szkolna procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń jest ofiarą przemocy lub przestępstwa.

X. Przemoc wobec dziecka z niepełnosprawnością – interwencja prawna.

1. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą przemocy.

XI. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

XII. Zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.

XIII. Procedury określające zakładanie „Niebieskiej Karty”.

XIV. Procedury ochrony wizerunku małoletniego ucznia.

XV. Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy).

XVI. Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci oraz utrwalonymi w innej formie.

O obowiązujących procedurach wychowawca oddziału informuje uczniów i rodziców na początku każdego roku szkolnego. Uczniów na godzinie z wychowawcą, rodziców na zebraniu wywiadowczym. Uczniowie i rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkolnej.

W przypadku zaistnienia nieprawidłowego zachowania uczniów nauczyciel każdorazowo sporządza notatkę z zajęcia.

I. Procedury usprawiedliwiania nieobecności oraz zwalniania uczniów z zajęć szkolnych.

1. Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach szkolnych.

1.1. Rodzice/opiekunowie prawni są zobowiązani do zapewnienia regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkolne.

1.2. Uczniowie są zobowiązani do udziału w zajęciach szkolnych.

Nieobecność ucznia na zajęciach uzasadniają:

1. choroba, pobyt w szpitalu, ośrodku rehabilitacyjnym, sanatorium,
2. wizyty u lekarza specjalisty i badania specjalistyczne,
3. wypadki, zdarzenia losowe lub inne ważne sprawy.

1.3. Wychowawca oddziału usprawiedliwia nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych na podstawie:

1. pisemnej/ustnej prośby rodzica/opiekuna prawnego,
2. wystawionego przez lekarza zwolnienia.

1.4. Usprawiedliwienie winno zawierać:

1. dane usprawiedliwianego ucznia,
2. datę usprawiedliwianej nieobecności,
3. wymiar (w dniach lub godzinach w przypadku nieobecności na części zajęć),
4. czytelny podpis osoby wystawiającej usprawiedliwienie.

1.5. Spóźnienia na lekcje są usprawiedliwiane tylko w uzasadnionych przypadkach.

1.6. W przypadku braku informacji o nieobecności ucznia w szkole powyżej 5 dni, wychowawca oddziału kontaktuje się (przy użyciu telefonu służbowego/e-dziennika) z rodzicami/prawnymi opiekunami/pełnoletnim uczniem w sprawie nieobecności w szkole.

1.7. Pisemne usprawiedliwienia nieobecności są przechowywane w dokumentacji wychowawcy oddziału do końca roku szkolnego.

1.8. W przypadku nieusprawiedliwionej absencji ucznia powyżej 50% w miesiącu, rodzic/opiekun prawny/pełnoletni uczeń otrzymuje listem

poleconym informacje o nieobecnościach w szkole oraz o konsekwencjach wynikających z nierealizowania podstawy programowej, a w przypadku ucznia niepełnoletniego – obowiązku realizacji nauki, którego niespełnienie jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym. Po trzykrotnym pisemnym wezwaniu do stawienia się do szkoły, wychowawca ma prawo wnioskować do Dyrektora Szkoły o skreślenie ucznia z listy uczniów.

1.9. Decyzję o skreśleniu z listy uczniów podejmuje Dyrektor Szkoły, zgodnie z obowiązującymi w tym względzie przepisami.

2. Procedury zwalniania uczniów z zajęć na prośbę rodziców/ prawnych opiekunów.

2.1. W przypadku indywidualnych próśb o zwolnienie ucznia z zajęć, wymagana jest pisemna prośba/wiadomość na e-dzienniku od rodziców/prawnych opiekunów z uzasadnieniem oraz wyraźnym podpisem i datą oraz formułą: *„Biorę pełną odpowiedzialność cywilną i prawną za moją córkę/mojego syna w czasie zgłoszonej przeze mnie nieobecności”*.

2.2. Nauczyciel może odmówić zwolnienia, jeżeli:

1. uzna, że uczeń sam napisał prośbę i sfałszował podpis,

2.3. Rodzice/prawni opiekunowie mogą osobiście poprosić wychowawcę lub nauczyciela o zwolnienie swojego dziecka i odebrać go ze szkoły. Nauczyciel uczący lub wychowawca oddziału odnotowuje w e-dzienniku informację dotyczącą zwolnienia ucznia z lekcji (data, godzina).

2.4. Wychowawca oddziału lub uczący nauczyciel, który zwalnia ucznia w danym dniu z zajęć jest zobowiązany odnotować w e-dzienniku na zajęciach nieobecność usprawiedliwioną.

2.5. W czasie, gdy uczeń jest zwolniony z lekcji, nie może przebywać na terenie szkoły.

1. Procedury zwalniania uczniów z zajęć z powodu złego samopoczucia.

3.1. Każda informacja od ucznia o złym samopoczuciu musi być poważnie potraktowana zobowiązuje nauczyciela lub pracownika szkoły do udzielenia mu pomocy, w tym do wezwania pielęgniarki szkolnej.

3.2. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, oraz w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu, konieczne jest wezwanie Pogotowia Ratunkowego.

3.3. Zwolnienie ucznia z zajęć z powodu złego samopoczucia powinno być połączone z:

1. zapewnieniem uczniowi pomocy medycznej,
2. powiadomieniem Dyrektora Szkoły o zdarzeniu,
3. powiadomieniem rodziców/prawnych opiekunów ucznia o złym samopoczuciu dziecka i konsultowaniem z nimi wszystkich działań,
4. sporządzeniem notatki służbowej przez nauczyciela.

3.4. Uczeń chory nigdy nie może być sam zwalniany z zajęć szkolnych, koniecznie powinien zgłosić się po niego rodzic/prawny opiekun lub inna osoba upoważniona. Fakt odbioru ucznia nauczyciel odnotowuje w e-dzienniku. Na zajęciach odnotowuje nieobecność usprawiedliwioną.

4. Procedury zwalniania uczniów z zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych z innych powodów.

4.1. Nauczyciel może zwolnić ucznia, który pozostaje pod jego opieką:

1. na terenie szkoły za zgodą Dyrektora Szkoły,
2. poza nią - za zgodą rodziców/prawnych opiekunów, gdy reprezentuje szkołę w trakcie zawodów sportowych, olimpiad, konkursów, wycieczek, itp.

4.2. W przypadku zwolnienia z lekcji ucznia uczestniczącego w imprezie na terenie szkoły lub poza nią w dzienniku wychowawca lub nauczyciel prowadzący zajęcia wpisuje nieobecność usprawiedliwiona spowodowana przyczynami szkolnymi „ns” (konkurs, zawody, itp.). Przy wyliczaniu frekwencji uznaje się, że uczeń był obecny na zajęciach.

4.3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po złożeniu przez rodziców/opiekunów prawnych pisemnego oświadczenia o rezygnacji z przydzielonej dziecku rewalidacji, może ono nie uczestniczyć w pierwszej lub/i ostatniej lekcji (rewalidacja).

4.4. Ucznia może odebrać/zwolnić ze szkoły osoba/osoby upoważnione przez rodziców/opiekunów prawnych na podstawie pisemnego oświadczenia (upoważnienia). Dokument ten powinien zawierać informacje: data, imię i nazwisko ucznia, dane osobowe upoważnionej do odbioru osoby, adnotację o przejęciu odpowiedzialności prawnej i służbowej za bezpieczeństwo ucznia, a także czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego oraz podpis osoby odbierającej ucznia. Dokument jest przechowywany w dokumentacji wychowawcy. Nauczyciel

prowadzący zajęcia z uczniem w dzienniku wpisuje nieobecność usprawiedliwioną, a w przypadku, kiedy uczeń jest zwalniany z części zajęć wcześniejsze wyjście.

II. Procedury zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego.

1. Procedury zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego.

- 1.1.**Zwolnienia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń na zajęciach z WF dokonuje Dyrektor Szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
- 1.2.**Zwolnienia ucznia z realizacji zajęć z WF dokonuje Dyrektor Szkoły na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
- 1.3.**Decyzja Dyrektora Szkoły dotycząca zwolnienia z zajęć z WF określa czasokres zwolnienia z zajęć oraz warunki uczestnictwa ucznia w zajęciach.
- 1.4.**Zwolnienie ucznia z wychowania fizycznego musi zawierać wyraźną klauzulę o zwolnieniu „do domu” (jego nieobecności odnotowuje się w dzienniku jako nieobecność usprawiedliwioną), w innym przypadku traktuje się, jako zwolnienie z ćwiczeń z obecnością na zajęciach. W pozostałych przypadkach, podczas trwania planowych zajęć z WF uczeń jest zobowiązany przebywać pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wraz z oddziałem, bez obowiązku wykonywania ćwiczeń i poddawania się ocenie z osiągnięć.
- 1.5.**Dokumentację dotyczącą doraźnych zwolnień z zajęć WF przechowuje nauczyciel prowadzący zajęcia do końca roku szkolnego.
- 1.6.**Zaświadczenie lekarskie wystawione na okres dłuższy niż 1 miesiąc rodzice/prawni opiekunowie składają wraz z podaniem w sekretariacie szkoły. Decyzja Dyrektora Szkoły dotycząca zwolnienia obejmuje okres wskazany w zaświadczeniu lekarskim, uzależniona jest również od daty złożenia pisma i zwolnienia w sekretariacie szkoły.
- 1.7.**Zaświadczenie lekarskie należy przedłożyć w sekretariacie Zespołu Szkół niezwłocznie po jego uzyskaniu, jednak nie później niż w terminie 7 dni od rozpoczęcia zajęć szkolnych lub w terminie 7 dni od daty wydania przez lekarza zaświadczenia.

1.8.Jeżeli uczeń uzyskuje zwolnienie w trakcie roku szkolnego, a jego nieobecności na lekcjach nie przekroczyły połowy wymaganego wymiaru czasu i są podstawy do wystawienia oceny, to wówczas uczeń podlega klasyfikacji z danego przedmiotu.

1.9.Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

1.10. O zwolnieniu ucznia z zajęć WF poinformowany zostaje nauczyciel prowadzący zajęcia, który odnotowuje zwolnienie w dzienniku oraz wychowawca oddziału, który decyzję o zwolnieniu umieszcza w indywidualnej teczce ucznia, a zaświadczenie lekarskie wpina do arkusza ocen.

1.11. Pracownik sekretariatu wpisuje dane ucznia i nr decyzji na wykaz uczniów zwolnionych z WF w danym roku szkolnym.

2. Procedury kwalifikowania uczniów na lekcje religii/etyki.

2.1. Rodzice/prawni opiekunowie ucznia składają oświadczenie woli uczestniczenia ich dziecka w lekcjach religii. Oświadczenie jest składane na cały okres nauki ucznia w szkole.

2.2. W przypadku, gdy rodzice/prawni opiekunowie ucznia chcą zmienić oświadczenie w trakcie roku szkolnego, wymagana jest pisemna zmiana decyzji, podpisana przez oboje rodziców/prawnych opiekunów.

2.3. Uczniom, którzy nie uczęszczają na lekcje religii szkoła zapewnia opiekę podczas trwania tych zajęć. W szczególnych przypadkach, gdy lekcje te są pierwszymi lub ostatnimi zajęciami w danym dniu, uczeń może być zwolniony z obowiązku przebywania na terenie szkoły na podstawie pisemnego podania rodziców/opiekunów prawnych do Dyrektora Szkoły, którzy biorą w tym czasie pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego dziecka.

2.4. Dyrektor Szkoły wydaje decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć w terminie do 7 dni od daty wpływu podania. Rodzice/prawni opiekunowie odbierają decyzję w sekretariacie. O zwolnieniu ucznia z zajęć poinformowany zostaje nauczyciel prowadzący zajęcia oraz wychowawca ucznia. Fakt przyjęcia informacji do wiadomości potwierdzają podpisem złożonym na decyzji, która trafia do indywidualnej teczki ucznia.

2.5 W przypadku nie uczęszczania ucznia na lekcje religii/etyki w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się poziomą kreskę, bez wykreślenia któregośkolwiek z zajęć.

III. Szczegółowe procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów sprawców wykroczeń.

1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego, cudzej własności lub kradzieży.

1.1. Interwencja świadka/ów zdarzenia - powstrzymanie sprawcy/ sprawców.

1.2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa ze wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności, mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.

1.3. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela lub świadka zdarzenia i złożenie jej do pedagoga lub wychowawcy oddziału w celu dalszego wyjaśnienia sprawy.

1.4. Wychowawca oddziału, w celu wyjaśnienia sprawy wzywa rodziców/prawnych opiekunów oraz powiadamia o zajściu Dyrektora Szkoły. W przypadku dużej szkody lub kradzieży, po uzgodnieniu z Dyrektorem Szkoły, wzywa Policję.

1.5. Wszczęcie działań, mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec sprawcy/sprawców lub ich rodziców, ewentualne ustalenie zasad odpracowania szkody przez sprawcę /sprawców na rzecz poszkodowanych. Wyznaczenie kary zgodnie ze Statutem Szkoły.

Dokumentację zdarzenia opracowują świadkowie oraz wychowawca i pedagog lub psycholog. Pozostaje w dokumentacji wychowawcy oddziału.

2. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ze strony uczniów na terenie szkoły – bójki.

2.1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania ze strony uczniów rozdziela sprawców, starając się nie dopuścić do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.

2.2. Osoba interweniująca informuje o zajściu wychowawcę oddziału lub pedagoga/psychologa i sporządza notatkę służbową z zajścia.

- 2.3. Wychowawca lub pedagog/psycholog rozeznaje i wyjaśnia sytuację, prowadzi rozmowę z uczniami, wyciąga konsekwencje (np. upomnienie, nagana), informuje i/lub wzywa rodziców.
- 2.4. Jeżeli wymaga tego sytuacja (decyduje waga popełnionego czynu) sprawa jednocześnie zostaje skierowana na Policję i/lub do Sądu Rodzinnego.
- 2.5. W wypadku sprawowania w danej rodzinie nadzoru kuratora rodzinnego i/lub sądowego wychowawca, pedagog lub psycholog kontaktuje się z nim i informuje o zdarzeniu.
- 2.6. W sytuacji uszkodzenia ciała należy wezwać pielęgniarkę szkolną, która udziela pierwszej pomocy medycznej. W przypadku, kiedy obrażenia są poważne i istnieje bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia należy wezwać Pogotowie Ratunkowe, powiadomić dyrekcję i rodziców.

3. Procedury postępowania w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

- 3.1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje zgodne ze statutem szkoły - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, zawiadomienie Policji).
- 3.2. Nauczyciel w obecności innej osoby (np. wychowawcy, pedagoga/psychologa,) ma prawo zażądać, aby uczeń okazał mu zawartość plecaka. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
- 3.3. Obniżenie oceny z zachowania, upomnienie lub nagana.

4. Procedury postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

- 4.1 Upomnienie słowne.

- 4.2 Próba uspokojenia sytuacji w oddziale (kategoryczny zakaz wypraszania uczniów z zajęć).
- 4.3 Sporządzenie notatki służbowej.
- 4.4 Powiadomienie wychowawcy oddziału, który informuje o zajściu rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).
- 4.5 W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela, wychowawcy, powiadomienie pedagoga, psychologa lub dyrekcję szkoły.
- 4.6 Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły (np. obniżenie oceny z zachowania, upomnienie, nagana).

5. Procedury postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.

- 5.1. Powiadomienie wychowawcy, który wyjaśnia sytuację, prowadzi rozmowę z uczniem i nauczycielem.
- 5.2. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).
- 5.3. W przypadku braku reakcji na interwencję wychowawcy, powiadomienie pedagoga, psychologa lub dyrekcję szkoły.
- 5.4. Obniżenie oceny z zachowania.
- 5.5. Nagana dyrektora szkoły. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna po uzyskaniu zgody rodziców/opiekunów prawnych, ucznia).
- 5.6. W uzasadnionych przypadkach (np. wobec braku zgody opisanej w pkt. 5.5) - powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

6. Procedury postępowanie wobec wtargnięcia osoby obcej na teren szkoły.

- 6.1. Przez osobę obcą należy rozumieć każdego, kto aktualnie nie jest uczniem lub pracownikiem szkoły.
- 6.2. Każdy pracownik ma prawo żądać informacji od osoby obcej o jej celu pobytu na terenie szkoły.
- 6.3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, każdy pracownik może zażądać od niej opuszczenia terenu szkoły.
- 6.4. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. W razie potrzeby powiadomić policję.

IV. Szczegółowe procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów w sytuacjach kryzysowych.

1. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.

- 1.1. Nauczyciel w obecności innej osoby (np. wychowawcy, pedagoga, psychologa) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby, itp.
- 1.2. Nauczycielowi nie wolno samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia - jest to czynność zastrzeżona dla Policji.
- 1.3. Nauczyciel sporządza notatkę i powiadamia wychowawcę oraz Dyrektora Szkoły.
- 1.4. Wychowawca powiadamia o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa do natychmiastowego stawiennictwa w szkole w celu wyjaśnienia sprawy.
- 1.5. W przypadku odmowy ze strony ucznia przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, upoważniona przez Dyrektora osoba wzywa Policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
- 1.6. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji szkoła przekazuje ją niezwłocznie Policji.
- 1.7. Wszczęcie działań, mających na celu wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy/sprawców. Wyznaczenie kary zgodnie ze Statutem Szkoły. Dokumentację zdarzenia opracowują świadkowie oraz wychowawca i pedagog lub psycholog, pozostaje w indywidualnej teczce ucznia.

2. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyki.

- 2.1. Powiadomienie Dyrektora Szkoły.
- 2.2. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu Policji.
- 2.3. Próba ustalenia właściciela substancji.
- 2.4. Przekazanie substancji Policji.
- 2.5. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

2.6. Wszczęcie działań, mających na celu wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy/sprawców.

2.7. Wyznaczenie kary zgodnie ze Statutem Szkoły. Dokumentację zdarzenia opracowują świadkowie oraz wychowawca i pedagog lub psycholog, pozostaje w dokumentacji wychowawcy oddziału i koordynatora Zespołu ds. udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

3. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

3.1. Powiadomienie wychowawcy oddziału oraz Dyrektora, a także pielęgniarki szkolnej.

3.2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego.

3.3. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów. W przypadku odmowy przyjazdu lub niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami - zawiadomienie Policji.

3.4. Wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia lub przekazania ucznia do dyspozycji Policji - w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.

3.5. Przeprowadzenie w terminie późniejszym rozmów z rodzicami/prawnymi opiekunami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego. Zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania, podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.

3.6. Wszczęcie działań mających na celu wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy/sprawców.

3.7. Wyznaczenie kary zgodnie ze Statutem Szkoły.

3.8. Dokumentację zdarzenia opracowują świadkowie oraz wychowawca i pedagog lub psycholog; pozostaje w indywidualnej teczce ucznia.

3.9. W przypadku powtórzenia się zdarzenia stała współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami, Policją, OPS i Sądem

4. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia papierosów/papierosów elektronicznych przez ucznia.

4.1. Zgłoszenie faktu wychowawcy oddziału i pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

- 4.2. Powiadomienie o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz Dyrektora Szkoły.
- 4.3. Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej i profilaktycznej.
- 4.4. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela/wpis do e-dziennika.
- 4.5. Zastosowanie wobec ucznia kar zgodnych ze Statutem Szkoły.

V. Szczegółowe procedury postępowania nauczycieli obejmujące inne obszary funkcjonowania uczniów w szkole.

1. Procedury postępowania nauczycieli w przypadku korzystania przez uczniów z urządzeń elektronicznych.

- 1.1. W szkole obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń w trakcie jednostek lekcyjnych.
- 1.2. Zabrania się nagrywania lub fotografowania uczniów i pracowników szkoły.
- 1.3. Zabrania się wzajemnego zabierania telefonów komórkowych i korzystania z nich bez wiedzy właściciela. W przypadku nie przestrzegania przez uczniów tego zakazu, nauczyciel ma prawo zatrzymać urządzenie, a następnie przekazać je rodzicom/prawnym opiekunom ucznia.
- 1.4. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela i przekazanie jej wychowawcy.
- 1.5. Zastosowanie wobec ucznia kar zgodnych ze Statutem Szkoły.
- 1.6. Szkoła nie ponosi żadnej odpowiedzialności za działania podejmowane przez uczniów za pomocą telefonów komórkowych, połączenia ani związane z nimi koszty.
- 1.7. Szkoła nie ponosi żadnej odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie wartościowych przedmiotów, także elektronicznych przynoszonych przez uczniów do szkoły.

2. Procedury postępowania nauczycieli w przypadku problemów zdrowotnych uczniów na terenie szkoły.

- 2.1. Każdy nauczyciel i pracownik szkoły jest zobowiązany do udzielenia pomocy uczniowi w sytuacji problemu zdrowotnego.
- 2.2. Wezwanie pielęgniarki szkolnej.

2.3. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, oraz w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu, wezwanie Pogotowia Ratunkowego.

2.4. Powiadomienie Dyrektora Szkoły, rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

2.5. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela.

3. Procedury postępowania nauczycieli w stosunku do uczniów wymagających pomocy w czynnościach samoobsługowych.

3.1. Nauczyciel pracujący z uczniem wymagającym wsparcia w czynnościach samoobsługowych na terenie szkoły zobowiązany jest do wezwania pomocy nauczyciela, który udzieli mu pomocy w w/w czynnościach.

3.2. Rodzice/prawni opiekunowie ucznia składają pisemną prośbę do Dyrektora Szkoły o udzielanie uczniowi pomocy w czynnościach samoobsługowych w czasie realizacji zajęć edukacyjnych na terenie szkoły. Dyrektor Szkoły wydaje decyzję w sprawie w terminie do 7 dni roboczych od daty wpływu podania, którą umieszcza się w indywidualnej teczce ucznia. Dyrektor Szkoły o podjętej decyzji powiadamia wychowawcę oddziału i nauczycieli.

4. Procedury określające zasady kontaktów rodziców lub prawnych opiekunów ze szkołą oraz uzyskiwania informacji o uczniach.

4.1. Prawo do kontaktu ze szkołą i uzyskiwania informacji o uczniach mają rodzice/prawni opiekunowie uczniów lub osoby upoważnione pisemnie przez rodziców/prawnych opiekunów i kuratorzy sądowi (społeczni, zawodowi).

4.2. Informacje mogą być udzielane w formie ustnej i pisemnej.

4.3. Rodzice na początku każdego roku szkolnego, na pierwszym zebraniu wskazują w formie pisemnego oświadczenia osoby upoważnione do kontaktów ze szkołą w sprawach uczniów.

4.4. Nauczyciele, wychowawcy na każdym zebraniu wywiadowczym zobowiązani są do sprawdzenia listy obecności rodziców lub prawnych opiekunów, a także osób upoważnionych do kontaktów ze szkołą w sprawach uczniów. Osoba obecna na zebraniu wywiadowczym potwierdza podpisem swoją obecność na liście obecności. Nauczyciel uzupełnia w e-dzienniku frekwencję na zebraniu.

4.5. Osoby nieupoważnione nie mają prawa uczestnictwa w zebraniu wywiadowczym.

4.6. Indywidualne kontakty dokumentujemy w e-dzienniku (notatki) lub sporządzamy notatkę służbową, którą dołączamy do indywidualnej teczki ucznia.

5. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku uczniów stwarzających zagrożenie dla swojego zdrowia lub życia, lub deklarujących powyższe działania.

5.1. Rozmowa nauczyciela z uczniem, celem uzyskania informacji o stopniu zagrożenia.

5.2. Informacja pisemna o zaistniałej sytuacji do wychowawców oddziałów, pedagoga, psychologa, pielęgniarki szkolnej oraz Dyrektora Szkoły.

5.3. Wychowawca oddziału, pedagog, psycholog lub prowadzący zajęcia nauczyciel powiadamia rodziców/prawnych opiekunów telefonicznie o zagrożeniu i wzywa ich do szkoły.

5.4. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela z przeprowadzonej rozmowy osobistej lub telefonicznej, dołączenie jej do teczki osobowej ucznia.

5.5. Pisemne potwierdzenie od rodziców/opiekunów prawnych o przyjęciu informacji o istniejącym zagrożeniu.

5.6. Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów o konieczności podjęcia przez ucznia leczenia specjalistycznego.

5.7. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia ucznia powiadomienie Policji lub Pogotowia Ratunkowego.

5.8. W sytuacji gdy w wyniku przeprowadzonych rozmów, uczeń pisemnie oświadcza, że zachowanie jego miało charakter prowokacyjny lub żartu, odstępuje się od dalszych działań.

5.9. Systematyczne monitorowanie przez wychowawców oddziału zachowań ucznia oraz bieżąca współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami, psychologiem i pedagogiem szkolnym.

6. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku uczniów stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia innych lub deklarujących powyższe działania.

- 6.1. Rozmowa nauczyciela z uczniem, w celu uzyskania informacji o stopniu zagrożenia.
- 6.2. Informacja pisemna do wychowawcy oddziału, pedagoga, psychologa lub pielęgniarki szkolnej oraz Dyrektora Szkoły.
- 6.3. Wychowawca oddziału lub pedagog wzywa rodziców/prawnych opiekunów i powiadamia o zaistniałej sytuacji oraz udziela porad i konsultacji uczniowi i rodzicowi/prawnemu opiekunowi.
- 6.4. Sporządzenie notatki służbowej przez nauczyciela z przeprowadzonej rozmowy, dołączenie jej do teczki osobowej ucznia. Wyciągnięcie konsekwencji statutowych wobec ucznia.
- 6.5. W przypadku bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia innych, wezwanie Policji lub Pogotowia Ratunkowego.

7. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.

Za cyberprzemoc uznajemy :

1. Naruszenie wizerunku (w tym bezprawne publikowanie wizerunku w Internecie).
2. Zniewaga, zniesławienie.
3. Włamanie na konto społecznościowe, komunikator internetowy
4. Groźby (sms, informacje telefoniczne , czaty, komunikatory internetowe, itp.).
5. Wulgarnie wyrażanie się.
6. Nękanie (poprzez sms, dzwonienie itp.).

Stosowana poprzez:

1. Telefon komórkowy.
2. Komunikatory.
3. Strony serwisów społecznościowych , WWW.
4. Czat, e-mail.

7.1. W przypadku ujawnienia cyberprzemocy przez nauczyciela, pracownika szkoły lub ucznia problem zgłaszany jest do pedagoga, psychologa lub wychowawcy ucznia.

7.2. Ustalenie okoliczności zdarzenia przez w/w osoby (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia) – w miarę możliwości zabezpieczanie przy wsparciu informatyka dowodów cyberprzemocy, sporządzenie notatki służbowej.

7.3. Powiadomienie o cyberprzemocy Dyrektora Szkoły.

7.4. Analiza zdarzenia cyberprzemocy przy współudziale wychowawcy, pedagoga, Dyrektora Szkoły i rodziców ucznia/opiekunów prawnych.

7.5. Wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego – procedura powinna umożliwiać rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej szkoły. Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje z statutu i/lub regulaminu wobec ucznia) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia).

7.6. Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia.

7.7. Gdy sprawca jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog/psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, jego wspólnej analizie (w tym np. przyjrzeniu się przyczynom), a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej (w tym sposobów zadośćuczynienia ofiarom cyberprzemocy).

7.8. Ustalenie i udzielenie wsparcia/porady ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu).

7.9. Monitorowanie sytuacji ucznia – ofiary i sprawcy cyberprzemocy.

8. Procedura postępowania w przypadku uczennicy będącej w ciąży.

8.1. Wobec uczennicy w ciąży i okresie okołoporodowym, zespół w składzie: Dyrektor szkoły, wychowawca oddziału, nauczyciele

przedmiotowi, pedagog, psycholog w porozumieniu z rodzicami / opiekunami prawnymi, przygotowują program pomocy niezbędnej do uzyskania sukcesu edukacyjnego.

8.2. Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:

- a) dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych;
- b) nauczania indywidualnego;

8.3. Z powodu ciąży uczennica ma prawo do zwolnienia lekarskiego z zajęć wychowania fizycznego lub wszystkich zajęć szkolnych.

8.4. Pedagog/psycholog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę z pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.

8.4. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do szczególnej opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole.

8.6. W razie potrzeby szkoła podejmuje kroki w celu wsparcia materialnego uczennicy (współpraca z OPS, instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny).

8.7. Każdy przypadek ciąży nieletniej poniżej 15 roku życia szkoła zgłasza do prokuratury.

VI. Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole.

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, dyrektor, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
2. Uzyskać od obojga rodziców numery telefonów, pod którymi będą oni dostępni o każdej porze.
3. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
4. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego przewlekle chorego ucznia.

5. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.
7. W sytuacji zagrożenia życia wzywa Pogotowie Ratunkowe.

VII. Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole. Uczeń z cukrzycą.

Cukrzyca jest nieuleczalną chorobą metaboliczną, w której uszkodzeniu ulegają komórki trzustki produkujące insulinę. Każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
2. Możliwość podania insuliny.
3. Właściwe postępowanie w przypadku podwyższonego i obniżonego poziomu glukozy we krwi, zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka.
4. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, także w trakcie trwania lekcji.
5. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w trakcie trwania zajęć lekcyjnych.
6. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach.

Ponadto należy:

1. Uzyskać od obojga rodziców numery telefonów (stacjonarny i komórkowy), pod którymi będą oni dostępni o każdej porze,
2. Uzyskać szczegółowe wytyczne rodzica na temat postępowania w określonych sytuacjach.
3. Wytyczne te powinny znajdować się w dokumentach dziecka dołączone do dziennika oraz w klasie, w której odbywają się zajęcia.

Można na gazetce zamieścić wszystkie niezbędne informacje dotyczące postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę.

4. Poinformować uczniów w klasie o istocie choroby i przedstawić dziecko.
5. Dla dobra dziecka i komfortu psychicznego nauczyciela wskazane jest aby nauczyciel potrafił:
 - a) rozpoznać objawy podwyższonego i obniżonego poziomu glukozy we krwi,
 - b) dokonać pomiaru na glikometrze,
 - c) wdrożyć odpowiednie postępowanie z dzieckiem chorym na cukrzycę.

Zajęcia ruchowe dzieci chorych na cukrzycę:

1. Dziecko chore na cukrzycę prowadzi normalny tryb życia – uczestniczy w zajęciach ruchowych.
2. Wskazane jest, by pielęgniarka szkolna otrzymała pisemne upoważnienie do podjęcia stosownych działań medycznych wobec dziecka chorego na cukrzycę (odpinanie i zapinanie pompy przed i po zajęciach ruchowych, kontrola poziomu cukru we krwi).
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia ruchowe winien zapoznać się z najważniejszymi informacjami opracowanymi w formie pisemnej przez rodziców.
4. W e-dzienniku bezwzględnie powinny znajdować się aktualne numery telefonów rodziców/prawnych opiekunów chorego dziecka.
5. Pielęgniarka szkolna winna przed i po zajęciach ruchowych dokonać pomiaru poziomu cukru:
 - a) jeśli cukier jest poniżej 90 mg% (podać cukierka, kostkę cukru) - dziecko nie ćwiczy.
 - b) jeśli poziom cukru jest powyżej 250 mg% - dziecko nie ćwiczy.

VIII. Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w szkole. Uczeń z padaczką.

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń z padaczką Dyrektor szkoły powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
2. Zobowiązać nauczycieli do pozyskania wiedzy na temat choroby.

3. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem – na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
4. W porozumieniu z pielęgniarką szkolną, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do chorego ucznia w przypadku ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. sposób reagowania w przypadku ataku, powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka.

Nauczyciel powinien:

1. Wziąć udział w szkoleniu na temat postępowania z chorym dzieckiem.
2. Wspólnie ze specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. W przypadku zauważenia niepokojących objawów psychofizycznych niezwłocznie powiadomić: dyrektora placówki lub nauczyciela zastępującego dyrektora w razie jego nieobecności, pielęgniarkę szkolną, aby włączyła się w udzielanie pomocy choremu dziecku.
4. Do czasu przybycia rodziców lub prawnych opiekunów dziecka pozostać z dzieckiem i udzielić mu pomocy, przekazać wszelkie informacje o zdarzeniu rodzicom oraz opiekunom pogotowia ratunkowego.

Uczeń z padaczką.

***Padaczką** określamy skłonność do występowania nawracających, nieprovokowanych napadów. Napadem padaczkowym potocznie nazywamy napadowo występujące zaburzenia w funkcjonowaniu mózgu objawiające się widocznymi zaburzeniami, zwykle ruchowymi. Niekiedy jedynym widocznym objawem napadu są kilkusekundowe zaburzenia świadomości. Napady padaczkowe dzieli się na napady pierwotne uogólnione oraz napady częściowe (zlokalizowane).*

Postępowanie w przypadku napadu uogólnionego, należy:

1. Zachować spokój.
2. Jeżeli jest to możliwe to nakazać osobą w otoczeniu wezwać pielęgniarkę szkolną.
3. Nie ruszać chorego, chyba że znajduje się w niebezpiecznej pozycji, która może spowodować obrażenia, albo na środku chodnika/ulicy.
4. Zabezpieczyć miejsce, w którym znajduje się chory. Usunąć z jego zasięgu wszystko, co może spowodować obrażenia.
5. Nie wkładać niczego do ust chorego.
6. Poluzować kołnierz koszuli.
7. Po zakończeniu napadu włożyć pod głowę chorego poduszkę lub złożoną odzież i delikatnie przewrócić go na bok (aby oczyścić drogi oddechowe i przyspieszyć przepływ śliny). Upewnić się, że łatwo oddycha.
8. Pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości, przyjścia pielęgniarki lub przyjazdu karetki.
9. Zapewnić spokój.

Nie wolno:

1. Wkładać choremu cokolwiek między zęby, do ust.
2. Przyciskać do podłoża.
3. Podnosić głowę chorego.
4. Cucić uderzając po twarzy lub polewając wodą.
5. Otwierać na siłę zaciśnięte szczęki.
6. Podawać żadnych płynów.
7. Budzić chorego po ataku.

Postępowanie w przypadku napadu częściowego:

1. Umieścić chorego w bezpiecznym miejscu.
2. Zapewnić mu ciszę i spokój.

3. Być przy nim cały czas.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych. Dzieciom chorym na padaczkę trudniej jest wykorzystać w pełni swoje możliwości edukacyjne z przyczyn medycznych i społecznych. Narazone są na wyższy poziom stresu, wynikający z obawy przed napadem i komentarzami, stąd też częściej występują u nich cechy zespołu nadpobudliwości psychoruchowej, trudności w czytaniu i pisaniu oraz inne trudności szkolne. W razie narastających trudności szkolnych, trzeba zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników. Należy jedynie dbać o to, aby nie dopuszczać do nadmiernego obciążenia fizycznego i psychicznego. Gdy zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

IX. Szkolna procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń jest ofiarą przemocy lub przestępstwa.

1. Nauczyciel sporządza notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy klasy/pedagogowi szkolnemu/psychologowi szkolnemu lub Dyrektorowi Szkoły.
2. Wychowawca/pedagog szkolny/psycholog szkolny wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych, przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami. Przeprowadza również rozmowę z uczniem w obecności wychowawcy.
3. Pedagog szkolny/psycholog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy dziecku, który uwzględnia sposoby zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa oraz opis wsparcia jakie szkoła może zaoferować dziecku.
4. Przekazuje informacje rodzicowi/opiekunowi prawnemu o placówkach pomocy dziecku (np. środowiskowy ośrodek terapeutyczny, poradnia

psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek interwencji kryzysowej) i zobowiązuje do skonsultowania dziecka i rodziny przez psychologa.

5. Opracowuje i ustala harmonogram kontaktu z osobami instytucjami wspierającymi rodziny w sytuacji przemocy wobec dziecka.

6. Informuje rodziców/opiekunów prawnych o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązkach szkoły zgłaszania do prokuratury, Sądu Rodzinnego i Nieletnich przypadków przemocy wobec małoletniego.

7. Pedagog szkolny/psycholog szkolny informuje o swoich działaniach Dyrektora Szkoły.

8. Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury i/lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu rodzinnego i Nieletnich, w każdej sytuacji, kiedy dziecko jest ofiarą przestępstwa.

9. Jeśli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sąd Rodzinnego i Nieletnich.

10. Dyrektor powiadamia samorząd gminny w tym MOPS, zespół interdyscyplinarny działający na terenie gminy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy, w razie konieczności właściwych pracowników socjalnych.

11. Dalszy tok w postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

X. Przemoc wobec dziecka z niepełnosprawnością – interwencja prawna.

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny (Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1138 z późniejszymi zmianami).*
2. *Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks Postępowania Cywilnego (Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1805 z późniejszymi zmianami)*
3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1249 z późniejszymi zmianami).*
4. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dziennik Ustaw z 2023 roku, pozycja 984).*
5. *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dziennik Ustaw z2023 roku, pozycja 2809).*

6. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw 2023 roku, pozycja 1606).*
7. *Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 2230).*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 Lipca 2022 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dziennik Ustaw z 2022 roku, pozycja 1593).*
9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dziennik Ustaw z 2020 roku, pozycja 1449).*

1. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą przemocy.

1.1. W pierwszej kolejności pracownik, który Podejrzewa, że dziecko jest ofiarą przemocy powinien zawiadomić o tym fakcie pedagoga/psychologa/wychowawcę i Dyrektora Szkoły. Jeśli dziecko doznaje przemocy fizycznej od któregoś z rówieśników powinno się zawiadomić również rodziców (prawnych opiekunów) dziecka.

1.2. Psycholog/pedagog powinien zaprosić ucznia na rozmowę. Dobrze, gdyby była to rozmowa sam na sam. Specjalista powinien zapewnić warunki do swobodnej rozmowy i zadbać o to, aby odbywała się w takim pomieszczeniu, do którego nikt nie wejdzie w trakcie jej trwania.

1.3. Specjalista po rozmowie z dzieckiem, powinien spisać notatkę służbową z tej rozmowy. Jeżeli istnieje taka potrzeba powinien poinformować o podejrzeniu przestępstwa Dyrektora Szkoły.

1.4. Specjalista wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych, przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w obecności wychowawcy klasy i/lub Dyrektora Szkoły.

1.5. Dyrektor Szkoły może postanowić o utworzeniu grupy roboczej, która ma na celu interwencję w sprawie dziecka. Jeżeli dziecko doznaje przemocy fizycznej od któregoś z rówieśników, to do grupy roboczej powinno się też zaprosić rodziców (prawnych opiekunów) dziecka stosującego przemoc.

1.6. Psycholog/pedagog powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy dziecku, który uwzględniałby przede wszystkim sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz opis wsparcia jakie szkoła może zaoferować dziecku, a także informacje o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku jeśli istnieje taka potrzeba.

1.7. Specjalista ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu powstrzymania przemocy wobec dziecka, zobowiązanie do skonsultowania dziecka i rodziny z odpowiednimi profesjonalistami, ustala harmonogram kontaktu z osobami instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka. Powinien także poinformować o konsekwencjach prawnych przemocy wobec dziecka i obowiązkach szkoły w tym zakresie.

1.8. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest ofiarą przemocy – nieważne czy psychicznej czy fizycznej, zwłaszcza w przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły powinien podjąć interwencję prawną, rozumianą jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, Sądu Rodzinnego i Nieletnich o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych.

1.9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

XI. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy oddziału/ pedagogowi/psychologowi lub Dyrektorowi Szkoły.
2. Wychowawca oddziału/pedagog/psycholog wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia.
3. Wychowawca/pedagog/psycholog powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z nim, nauczycielami i rodzicami oraz plan pomocy małoletniemu.

4. Plan pomocy powinien zawierać wskazania dotyczące:
 1. podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (Sąd, Prokuratura, Policja);
 2. wsparcia jakie Szkoła zapewni małoletniemu;
 3. skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej itp.).
5. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego) dyrektor Szkoły powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego wchodzi pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor lub wicedyrektor oraz inni pracownicy, mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej określane jako Zespół Interwencyjny).
6. Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone na podstawie opisu, z uwzględnieniem uzyskanych w sprawie informacji.
7. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół Interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
8. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez wychowawcę oddziału/pedagoga/psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
9. Wychowawca/pedagog/psycholog informuje opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
10. Po poinformowaniu opiekunów przez wychowawcę/pedagoga/psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego,

wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

XII. Zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.

1. Po zastosowaniu procedury interwencji, Dyrektor Szkoły tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego ucznia.
2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca oddziału, psycholog, pedagog szkolny. Grupa może zostać poszerzona o większą ilość nauczycieli specjalistów w zależności od konkretnego przypadku.
3. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
4. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w dokumentacji wychowawcy.
5. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania pomocy.
6. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. informacja o planowanym samobójstwie).

XIII. Procedury określające zakładanie „Niebieskiej Karty”

1. Głównym celem „Niebieskiej Karty” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez Szkołę, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w Szkole zgłosi się uczeń z informacją, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.
3. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest każdorazowo w przypadku podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia

ucznia.

4. Procedura „**Niebieskie Karty**” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń:
- ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.,
 - ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd.,
 - przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, niską samoocenę, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.,
 - ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd.

Szkolne procedury realizacji „Niebieskiej Karty”:

1. Dyrektor szkoły i nauczyciele są zobowiązani do reagowania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowaniu wobec ucznia przemocy domowej i wdrażania procedury Niebieskiej Karty.
2. Pracownicy szkoły mają obowiązek powiadamiania dyrektora szkoły (w formie notatki służbowej) o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie ucznia.
3. W celu potwierdzenia zasadności występowania przemocy wobec ucznia należy w pierwszej kolejności przeprowadzić rozmowy: z uczniem, jego rodzicami, rówieśnikami oraz innymi nauczycielami mającymi kontakt z uczniem i sporządzić z tych rozmów notatki.
4. W przypadku, gdy informacja potwierdza się, powiadomić ucznia o możliwościach uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą oraz konieczności podjęcia prawnych kroków ze strony szkoły.
5. Upoważniony przez dyrektora nauczyciel podejmuje procedurę „Niebieskiej Karty”, poprzez wypełnienie formularzy; „Niebieska Karta –

A” i „Niebieska Karta – B”.

6. Do wszczęcia procedury „Niebieska Karta” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.
7. W przypadku podejrzenia, że ofiarą przemocy jest uczeń niepełnoletni czynności przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Dyrektor Szkoły zapewnia odpowiednie warunki do przeprowadzenia takiej rozmowy (gwarantuje swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz bezpieczeństwo).
8. Jeżeli istnieje podejrzenie, że sprawcami przemocy są rodzice lub opiekunowie, działania podejmuje się w obecności najbliższej osoby pełnoletniej . W przypadku braku takich osób, może być nią wychowawca klasy, psycholog lub pedagog.
9. Po wypełnieniu formularza „ Niebieska Karta A”, nauczyciel wypełnia formularz „Niebieska Karta B”, czyli pouczenie dla osób dotkniętych przemocą.
10. Formularz „Niebieska karta B” wręcza się pełnoletniej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest zagrożona przemocą w rodzinie lub rodzicowi/prawnemu opiekunowi ucznia niepełnoletniego zgłaszającego podejrzenie przemocy wobec dziecka . Nie otrzymuje go osoba wobec której zachodzi podejrzenie , że jest sprawcą przemocy.
11. Po dokonaniu niezbędnych formalności szkoła w przeciągu 7 dni od sporządzenia „Niebieskiej Karty” przekazuje formularz, Niebieskiej Karty – A” przewodniczącemu komisji interdyscyplinarnej powołanej przez gminę na danym terenie, który to analizuje możliwość podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji ucznia co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, monitoruje sytuację dziecka. Kopia formularza „Niebieska Karta – A” pozostaje w dokumentacji szkoły.
12. Dalsze wspieranie ucznia na terenie szkoły we współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami oraz instytucjami, w celu zabiegania o jego bezpieczeństwo, akceptację i prawidłowe funkcjonowanie w szkole.
13. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą w rodzinie.
14. W przypadku zdiagnozowania bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia ucznia dyrektor ponadto powiadamia policję, prokuraturę, sąd

o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Równolegle powiadamia pracownika socjalnego w rejonie.

XIV. Procedury ochrony wizerunku małoletniego ucznia.

1. Pracownicy Szkoły, uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku ucznia.
2. Pracownikowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Szkoły bez pisemnej zgody rodzica/ opiekuna małoletniego.
3. W celu uzyskania zgody rodzica/opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku ucznia, pracownik Szkoły kontaktuje się z rodzicem/opiekunem małoletniego i realizuje procedurę uzyskania takowej zgody.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica/opiekuna małoletniego bez ich wiedzy i zgody.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
6. Upublicznienie przez pracownika Szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna ucznia.
7. W dokumentach ucznia znajduje się pisemna zgoda na publikację wizerunku małoletniego, pod którą widnieje podpis rodzica/opiekuna.

XV. Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, film):

1. Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
2. Upewnij się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z dziećmi ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
3. Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

XVI. Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Zespole Szkół nr 5 - Specjalnych w Nowym Sączu:
 - a) szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu w celach edukacyjnych i zawodowych w czasie trwania zajęć/pełnienia obowiązków służbowych przez pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych;
 - b) sieć szkolna jest monitorowana;
 - c) sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.
3. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły. Do zadań tej osoby należy między innymi:
 - a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami przy użyciu odpowiedniego oprogramowania;
 - b) instalacja oraz aktualizacja w/w oprogramowania.
4. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
5. W ramach zajęć z wychowawcą lub nauczycielem informatyki przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym).

Opracowanie:

Agnieszka Gniewek,

pedagog szkolny

Anna Obrocka

pedagog szkolny

Nowy Sącz, 26 września 2024 r.,

zatwierdził Dyrektor Szkoły

.....

**WYKAZ WYCHOWAWCÓW SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY
W NOWYM SĄCZU W ROKU SZKOLNYM 2024/2025**

1. I PpA Wychowawca: Elżbieta Sury
2. I PpB Wychowawca: Mariola Sorota
3. I PpC Wychowawca: Natalia Toczek
4. I PpD Wychowawca: Bartłomiej Błachuta
5. I PEn Wychowawca: Kinga Zaryczny
6. II PpA Wychowawca: Małgorzata Musiał
7. II PBn Wychowawca: Violetta Uroda
8. II PpC Wychowawca: Agnieszka Noga
9. II PpD Wychowawca: Małgorzata Poręba
10. III PpA Wychowawca: Małgorzata Mączka
11. III PpB Wychowawca: Agnieszka Zychowicz

12. III PpC Wychowawca: Aneta Kopacz

13. III PDn Wychowawca: Aneta Waksmundzka

14. III PEn Wychowawca: Edyta Gniewek

OPIEKUNOWIE SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO:

Małgorzata Mączka, Kinga Zaryczny, Bartosz Błachuta

SPECJALIŚCI:

Agnieszka Karpiel-Kiercz – psycholog

Agnieszka Gniewek – pedagog

Anna Obrocka – pedagog

Małgorzata Kościuszko – logopeda